

ЮНАК

СІЧЕНЬ 1973 JANUARY

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

СІЧЕНЬ 1973

Ч. 1 (113) РІК XI

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Влизнак,
пл. сен. Тоня Горохович,
ст. пл. Богдан Колос,
пл. вірл. Ксеня Одежинська
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

Річна передплата:

США і Канада — \$7.50
(за два роки — 1973/74 — \$14.00)
Австралія — 4.50 австр. дол.
Австрія — 100 шілінгів
Аргентина — 10.00 пезів (нових)
Бельгія — 150.00 бел. франків
Вел. Британія — 1.25 фунта
Італія — 2.000 лірів
Німеччина — 12.50 нім. марок
Франція — 15 франц. франків

Ціна одного числа:

у США і Канаді — 75 центів.

ЗМІСТ

1 У різдвяну ніч	Б. Лепкий
2 У Святу Ніч	В. Софронів-Левицький
3 Золотий Гомін	Павло Тичина
4 Гутірка з Юними Друзями	Подруга Гребля
5 Богдан Лепкий	І. В.
6 Василь Софронів-Левицький	О. Кузьмович
7 Різдвяний вертеп	Г. Бродович
9 (212) Гремерсі 7..	ОКА
12 Що читати?	О. К.
13 Літературно-мистецький конкурс	І. Прасіцький
14 Ляриса Крупа	О. К.
Успіхи наших співробітників	О. К.
15 Сліпий із 14-то вулиці	Л. Ю.
17 Я його не обвинувачую	У. Бачинська
Моя ялинка	Л. Комар
18 Помста	І. Якубович
19 Розп'ята	Бранка
Філятеліст	І. Павлічко
20 Фоторепортер питає	***
21 Пластунам на вухо	Розбанич
23 Технічний словник	М. Горбач
24 Спорт	
25 Висліди змагів на ЮМПЗ	
26 Загадка	
27-28 Пресфонд, оголошення	

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Нана Баранська, п. Мирон Левицький, ст. пл. Христина Сеньків, пл. сен. Орест Слупчинський, пл. уч. Павло Чарський, п. Віра Юрчук.

● На обкладинці:

Вид на Кисво-Печерську лавру, видно трапезну церкву,
Велику дзвіницю Шеделя та дзвіницю на Ближніх
печерах.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont.

Богдан Ленкий

В РІЗДВЯНУ НІЧ

Немов далекий гарний сон,
Село звижається мені:
Хати стоять в вінку сосон,
І квіти на шибках вікон
Мороз малює гарівні.

Крізь квіти видно: білий стіл,
Родина при столі сидить,
В куті сніп хилиться уділ,
І дідухом прикритий тіл,
І пісня гомонить.

Старинна пісня! Про похід
В неznані нам краї,
По шуби, золото і мід,
Похід по славу аж на схід,
У теплі вирії.

Старинна пісня! Ніби дзвін
З забутих цвинтарів,
А в ній — дивись, який розгін,
Далекий гін, ген аж на Дін
Окрилених мезів!

А в ній ти чуєш? — грає шум
Розбурханих надій,
І щастя сміх, і долі глум,
І гомін предковізних дум,
І зойк розбитих мрій.

Все що нам снилося колись
У гордім слави сні,
Пропало, ділося кудись,
Забулося, і враз — дивись! —
Вертають нам пісні.

І нині, у різдвяну ніч,
Як буря загуде, —
Пожежі, ніби тисяч свіч
Нам кинуть іскрами до віч,
Вважайте! — пісня йде.

Велика пісня славних днів,
Мов дзвони з-під могил,
Мов брязк окрилених мезів,
Мов предків зойк, мов крик дідів:
«Добудьте решти сил!»

Добудьте сил, бо Господь вість,
Чи ще далекий день,
Що злий за злогин відповість,
Що згине кривда, зависть, злість,
Настане волі день!

Немов далекий гарний сон,
Село звижається мені:
Хати стоять в вінку сосон,
І квіти на шибках вікон
Мороз малює гарівні...

НАЧАЛЬНОМУ ПЛАСТУНОВІ — ПЛ. СЕН ЮРІСВІ СТАРОСОЛЬСЬКОМУ,
ГОЛОВНИЙ ПЛАСТОВІЙ РАДІ, ГОЛОВНИЙ ПЛАСТОВІЙ БУЛАВІ,
КРАЙОВИМ ПЛАСТОВИМ РАДАМ І КРАЙОВИМ СТАРШИНАМ,
СТАНІЧНИМ ПРОВОДАМ, ПРОВОДАМ ПЛАСТПРИЯТУ
ТА УСІМ ПЛАСТУНКАМ І ПЛАСТУНАМ У СВІТІ,
а зокрема Пластовому Юнацтву, Співробітникам і Передплатникам
«Юнака»

з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ
усього добра, — густої і сильної віри, щоб тримала Ваші серця
в ясному горінні, у готовості служити Богові й Батьківщині
найсердечніше бажає

РЕДАКЦІЯ та АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

У СВЯТУ НІЧ

Тиша. Благословенна тиша над землею. Така тиша буває тільки там, у Рідному Краю. М'яка, майже нереальна. Біла рука пухкого снігу приглушила всі звуки, затерла всі контрасти кольорів, загладила гострість ліній, зняла з краєвиду сувору правду віддалі та перспективи, поклалася ніжним, цілющим доторком на душу.

Бреду знову засніженими стежками саду і слухаю. У білій тиші — таємні кроки. Це Він іде. Христос — дитина.

Згадую і мрію. Бо хочеться, так до сліз хочеться пережити ще хоч раз, ще хоч хвилину такої різдвяної тиші у Рідному Краю.

***

Сани пливуть по твердій дорозі, як човен по воді. Коні рвуть сніг з-під копит і бризкають ним, як піною. Тільки десь-колись цокне орчик, форкне кінь, заскрипить копаниця на затоках. У вечірньому сутінку під горою — село. Блимають віконця. Десь заскрипіли ворота. За кожним віконцем мигають тіні. За кожним столом, у кожній родині, в ритуалі Святої Ве-

чері родиться Син Божий — вічна Правда і вічна Любов. У цю тиху ніч, святу ніч...

До вас, до вас, далеких, засніжених піль, і сіл, і міст моїх їду в тихих саннях моєї туги. Швидше! Швидше! Пливуть сани, б'ють копитами коні, а я їду і їду, і ніяк доїхати до вас не можу, дні мого дитинства, сліди стіп моїх на білому снігу!

***

На фіолетному тлі різдвяної ночі зариси трьох дерев'яних бань і золоті квадратики ясноосвітлених віконць. Немов із штудерної музикальної скриньки несуться з церкви величні звуки у засніжену даль. "Бог Предвічний народився..." Стаю у притворі церкви біля замурзаних цілунками, пробитих ніг Спасителя, притискаю гаряче чоло до холодного одвірка і співаю разом з вами, мої далекі, мої дороги:

"...прийшов днесь із небес,
щоб спасти люд свій весь
і утішився".

ЗОЛОТИЙ ГОМІН

Над Києвом — золотий гомін,
І голуби, і сонце!
Внизу —
Дніпро торкає струни...

Предки.
Предки встали з могил;
Пішли по місту.
Предки жертви сонцю приносять —
І того золотий гомін.
Ах той гомін!..
За ним не гути, що друг твій каже,
Від нього грози, пролітаючи над містом
плазуть! —
Бо їх не поміжають.

Гомін Золотий!

У нозі,
Як Чумацький Шлях срібlistу куряву
простеле,

Розгини вікно, послухай:
Слухай:
Десь у небі плинуть ріки,
Потужні ріки дзвону Лаври і Софії!..
Човни золотії
Із сивої-сивої Давнини пригальовують.
Човни золотії.
...З хрестом,
Опромінений,
Ласкою Божою в серце зраниений
Виходить Андрій Первозваний.
Ступає на гори:
Благословенні будьте, гори, і ти, ріко мутная!
І засміялись гори,
Зазеленіли...
І ріка мутная сповнилася сонця і блакиті —
Торкнула струни...

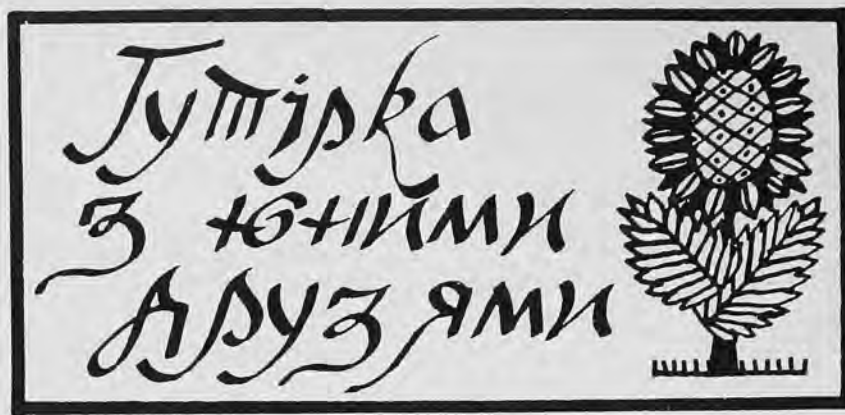
У нозі,
Як Чумацький Шлях срібlistу куряву
простеле,
Вийди на Дніпро!
...Над Сивоусим небесними ланами Бог
проходить.

Бог засіває.
Падають
Зерна
Кришталевої музики.
З глибин Вігности падають зерна
В душу.
І там, у храмі душі,
Над яким у недосяжній високості в'ються
голуби молитви,

Там,
У повнозгузнім храмі акордами розцвітають,
Надхненними, як озі предків!
Він був мов жрець спянілий від молитви —
Наш Київ, —
Який моливсь за всю Вкраїну —
Прекрасний Київ.

Зоряного ранку припади вухом до землі —
... ідуть.
То десь із сел і хуторів ідуть до Києва —
Шляхами, стежками, обніжками.
І б'ються в їх серця у такт
— ідуть! ідуть! —
Дзвенять немов сонця у такт
— ідуть! ідуть! —
Там над шляхами, стежками, обніжками.
Ідуть!

І всі сміються як вино:
І всі співають як вино:
Я — дужий народ,
Я молодий!
Вслухався я в твій гомін золотий —
І от погув.
Дививсь я в твої озі —
І от побазив.
Гори каміння, що на груди мої навалили,
Я так легенько скинув —
Мов пух...
Я — невгасимий Огонь Прекрасний,
Одвігний Дух.
Вітай же нас ти з сонцем, голубами.
Я дужий народ! — з сонцем, голубами.
Вітай нас рідними піснями!
Я — молодий!
Молодий!

ПЛАСТУН ТОЧНИЙ

*«Якщо сповниш минаючу хвилину
Прецінним змістом шістдесят секунд —
Тоді — твій світ, з усім добром, мій сину,
І більше ще: — тоді ти мужем став».*

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Усі ми у своєму житті мали нагоди терпіти через брак точності: — не можемо розпочати точно сходити, бо “розтріпана” Дарка спізнилася із виготовленням протоколу чи гутірки; на зустрічі стоїмо на площі збірок, “смажимося” на сонці, бо на когось чекаємо; маємо багато роботи, іспити “на голові”, а на початок концерту чекаємо доброї півгодини!.. Через спізнання Цезар заплатив життям (не прочитав своєчасно листа про змову в сенаті!), полковник Раль злегковажив листа (не зумів перервати гри в карти, щоб його прочитати) і програв війну з Вашингтоном. Через спізнання стається багато інших нещасть: умирають люди через брак своєчасної лікарської допомоги, хлопець покидає дівчину, бо втратив терпеливість до її хронічного спізнювання на зустрічі, тато свариться постійно з мамою, бо нема на час вечері, повно “балагану” у школі, коли учні спізняються, і багато іншого стається через брак точності. Ми призадумаймося над цією проблемою глибше. Пошукаймо кореня цієї хиби.

Хто і чому є неточний?

Неточними в першу чергу є люди, які не мають внутрішньої дисципліни, самодисципліни. Є люди, яким завжди бракує часу! Є такі, які змарнували все своє життя через постійне спізнювання. До “спізнююків” ніхто не має довіри, вони ж не можуть бути словними, сумлінними, такі люди спричиняють прикрощі іншим. На них не можна покладатися — чи

вони виконають працю на час, чи прийдуть в означеній годині. Часто “спізнююки” стараються знаходити виправдання на своє спізнання. А це лучиться з неправдомовністю, із честю і сумлінням людини. Тому й не дивно, що гінцям, які вдавнину доставляли пошту, грозила кара смерті за спізнювання. Проволока у доставі листів за тих часів, коли їх доводилося доставляти кінсьми кілька місяців, уважалася злочином.

Найчастіше причиною неточності є лінивість. Воно змушує нас відкладати роботу на пізніше. Багато людей терпить на брак рішучості. Нерішучість може стати хворобою, а відкладання роботи — це її ознака. Хто вагається з виконанням постанови, той убиває всі наміри та пляни. А стан цей дуже небезпечний. У такі хвилини праця цілого життя може піти намарне.

Як пособляти точності?

“Пізні Івани” неприємні товариші. Лікування їх недуги треба починати від усвідомлення її наслідків. Не можна легко прощати їм спізнень. Хай переживають прикрощі від того, що через їх спізнання були невдачі, прикрощі, клопоти. Вони мусять стати зрячими і чуйними до інших, бо їх неточність є не тільки їхньою проблемою. Коли старатимуться прибути на час, мусять напружити свої духові сили, стати на шлях свідомої дисципліни. А це вже самовиховання. Скріпити цю самодисципліну можна поглибленим усвідомленням ваги точності у житті людини і народів. Це не порожні фрази. Тільки завдяки порядкові та точності є рівновага у всесвіті. Тим більше потрібно їх людині, яка хоче бути володарем природи.

Р. Кіплінг, В. Скотт та всі інші непересічно успішні люди, радять виконати кожну хвилину зайняттям, не марнувати часу, не нудьгувати, бо це веде до нещастя. Ніколи праці не відкладаймо, бо тоді цей обов'язок стає тягарем, він відбирає спокій, нема тоді відпочинку. В. Скотт зумів написати стільки творів тому, що був точним. До сніданку виконував більшу частину щоденної праці. А радість виконаного наснажувала його новою енергією. Через те й Кіплінг твердить, що світ з усім своїм добром буде належати тому, хто зуміє виконати

нати прецінним змістом кожних шістдесят секунд. Як думаєте Ви, Юні Подруги і Друзі?

А я Вам з Різдвом Христовим і Новим Роком бажаю, щоб при всіх нагодах Ви завжди були прикладом для інших не тільки щодо точності, але й з усім іншим з нашого закону. І щоб світ з усім своїм добром належав саме Вам!

Скоб!

Подруга Гребля

ТРЕБА НАМ ЗНАТИ

БОГДАН ЛЕПКИЙ

*«Хто каже вам, що все одно
Де жити, як вмирати,
Той тягне вас в багно, на дно,
Той вам дає без дна судно
І каже кермувати...»*

Це слова Богдана Лепкого, які варто, нам пластунам, уважно прочитати й передумати.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

9 листопада 1872 — 21 липня 1941

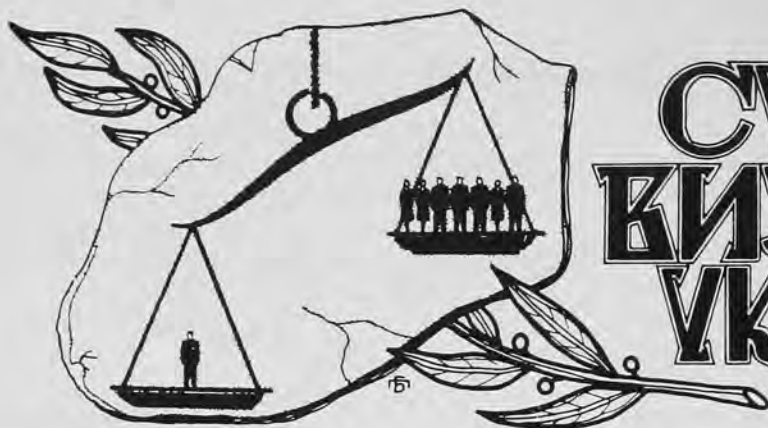
народився в селі Крегульці на Поділлі, де його батько був священиком. Після закінчення високої освіти, він був гімназійним учителем, а потім професором української літератури на університеті в Кракові.

Богдан Лепкий писав вірші, оповідання й повісті. Основними мотивами його лірики є природа, кохання та спогади з власного життя. Оповідання Богдана Лепкого навіяні сердечним теплом про українське село, його обряди та звичаї.

У місяці листопаді 1972 р. ціла українська спільнота в США, Канаді та інших країнах відзначувала вечорами, концертами, науковими конференціями 100-ліття з дня народин Богдана Лепкого. Щоб і наше юнацтво не залишилося позаду, радимо перечитати тепер його повісті.

Найбільше зацікавлення читачів викликає його велика історична повість "Мазепа", а також "Сотниківна", "Крутіж" та оповідання "Казки мого життя". Цим збудуємо в наших серцях живий пам'ятник цьому незабутньому письменникові-поетові.

І. Б.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ЛІТЕРАТУРА І ЖУРНАЛІСТИКА

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ ЛЕВИЦЬКИЙ

Немає між нашими старшими письменниками і журналістами багато таких щирих приятелів молоді, а особливо пластової, як саме Василь Софронів Левицький.

Хто із юнацтва читав канадський тижневик «Новий Шлях», той, напевно, не один раз натрапив на статті, рецензії, дописи підписані скромно малими літерами (вл) на тему молодечої діяльності та пластових імпрез на терені Канади.

Але Василь Софронів Левицький не лише пише прихильно про усі мистецькі чи громадські успіхи української молоді, але також підтримує кожную їхню журналістичну спробу. Як голова Товариства Українських Журналістів Канади саме він дав почин до журналістичних конкурсів для української молоді, у яких беруть участь завжди співробітники й дописувачі «Юнака».

За свою виїмкову прихильність до пластунів, його заходами Пласт у Горонті набув перший свій дім, наш журналіст і письменник став першим почесним членом Пласту в Канаді і тим самим займає почесне місце у нашому пластовому колі.

Для широкого загалу української спільноти Василь Софронів Левицький відомий, однак, у першу чергу як письменник, який випустив друком чотири збірки своїх новель ще перед

другою світовою війною. Його спеціальність — це новеля і короткі нариси, однак, будучи деякий час літературним керівником «Веселого Львова», написав він також чимало одноактів і сценічних творів, а в тому і для дітей та молоді із пластового життя. Збірка цих сценічних творів має з'явитися незабаром друком та напевно буде дуже корисною для пластової молоді.

В минулому році вийшла друком перевидана та доповнена збірка новель та нарисів п. н. «Липнева отрута», а в 1970 р. збірка дуже цікавих репортажів із поїздки по українських поселеннях у Чехословаччині, Польщі та Югославії п. н. «Кланялися вам три України».

Напевно, нашим читачам, а зокрема нашим дописувачам, буде цікаво знати, що Василь Софронів Левицький почав свою письменницьку «карієру» віршиками в дитячому журналі, що виходив у Галичині п. н. «Світ дитини», а його перше оповідання добуло нагороду на конкурсі тижневика «Будучина».

Це було в 1921-ому році, і від того часу В. Софронів Левицький без перерви досьогодні працює пером, як письменник і журналіст. Може тому, що журналістика тримає його у вирі життя та не дає часу відітхнути — він залишився духом такий молодечий і має стільки зрозуміння для проблем молоді.

І саме тому, коли струнка, завжди усмінена постать Василя Софронєва Левицького являється серед пластунів, ніхто не думає про прірву генерацій.

О. Кузьмович

РІЗДВЯНИЙ ВЕРТЕП

Починаючи приблизно з першої половини 17-го століття, в День Різдва Христового школярі-колядники збиралися і носили по хатах ляльковий театр під назвою вертеп. Слово «вертеп» означало стільки, що печера, яскиня, де народився Ісус Христос. Отож вертепною драмою називалися п'єси своєрідного лялькового театру, у яких відтворювалися події, пов'язані з народженням Ісуса Христа. Сам вертеп це була дерев'яна скринька з двох поверхів у формі палати, з вікнами, ганками й балюстрадами. Горішній поверх це був «Віфлеєм», де відбувалися вистави біблійного змісту про народження Христа, а у нижньому виставлялися комічні сценки з народного життя. Замість людей виступали у вертепі ляльки. Кожна лялька була прикріплена до дроту й рухалася, коли вертепник водив її дорогами, прорізнаними у підлозі вертепу. Ціла дія вертепу провадилася у формі співу й діалогів між бурсаками. Релігійна частина провадилася «книжною» мовою, себто старо-українською з великою домішкою церковно-слов'янської. Авторами її були освічені учителі або учні академії. Сцени з народного життя були українською мовою.

Дії релігійної частини відбувалися на обох поверхах вертепу на переміну. Чергування сцен ось таке: Починалося звичайно хоровим співом. У вертепі образ Марії з малим Ісусом на руках, по правому боці Йосип, по лівому тварини. Паламар розповідає про народження Христа. Появляються два янголи, один будить пастухів. Пастухи приносять Христові в дарунок ягня і просять у Марії дозволу заколядувати. Далі розмова трьох царів з Іродом і поклон царів. Жовніри хваляться готовістю повбивати всіх дітей. Утеча Св. Родини до Єгипту. Мати-Рахіль проклинає Ірода за вбивство її дітей. Хор співає «Не плач, Рахіле». Ірод тяжко хворіє й мучиться, смерть його вбиває, а чорт тягне до пекла. Тоді всі постаті радіють з причини народження Христа і перемогою над Іродом. Загальний спів колядок завершує першу частину вертепного дійства.

У деспотичнім образі Ірода нарід бачив не-нависних народів історичних постатей, найчастіше російських царів, які розбоєм і насильством документували свою владу над народом. Отож вертепна вистава мала сильно підкреслені в ній мотиви боротьби українського народу проти неволі взагалі і проти московського й польського гноблення зокрема. Тут ще треба відмітити, що всі вертепні постаті були вдягнені

ні в українські одяги тодішніх часів. Отже, український зміст і форма проникали обидві частини вертепної драми.

Крім колядок і вертепів був також подекуди звичай виголошувати вірші на Різдво Христове. Виголошувати вірші ходили, звичайно, хлопці-школярі, збираючись невеличкими гуртками, по 2-3 особи. Змістом різдвяних віршів були різдвяні події. Деякі із цих віршів були частинами вертепних драм.

*Будьте здорові та не лайте мене,
Чого я прийшов? — питайте мене,
Чого прийшов, яким дотепом?
Не сам прийшов я, а з вертепом,
Щоб вам його показати і про все гудо
розказати,*

*Що сам був і що базив;
Коли захожете питати, так цур, не перебувати!*

*Звізда світла з востоку гряде,
За собою трьох царів персицьких веде,
Поклін дати царю і пану,
Вишніх сил всього світу гетьману.
Король Ірод дуже смутився,
Що Ісус Христос від Діви народився,
Велів питати, по всіх землях шукати,
Велів губити, малих діток ізбити.
Одних кінями топтали,
Других у полі роздирали,
Матері їх гірко ридали,
Руки свої до Бога підіймали:
«О, Іроде безумний! Як ти в собі жалю не маєш,
В невинних младенців кров проливаєш!»*

Друга частина вертепу, так звані інтермедії, відбувалися лише в нижньому поверсі вертепу. Це були окремі сценки з тодішнього народного життя, повні теплового гумору й гострої сатири на суспільно-громадські й національні теми. Тут виступали постаті зі щоденного життя, які в коротких діалогах обговорювали якусь веселу подію, наприклад, як білорусин переїхав української кулі на Різдво, як москаль украв коні, як дід з бабою танцювали, як запорожець танцював із циганкою, а потім сповідався, як козак бився з ляхами й жидами. Кожна сценка закінчувалася веселим танком, бо завданням цієї інтермедійної частини була розвага глядачів після утоми по поважній релігійній частині.

Героєм усієї вертепної дії був козак-запорожець — веселий, часто осміяний, але нездоланий ніким. Він був водночас і рятівником у

заплутаних ситуаціях і суддею і карою за народне лихо. У ньому бачив український нарід ідеал справедливості, оборони й визволення.

Широкої популярності набрав в українських селах теж живий вертеп, або звичай ходити «з козою». Ролі виконували хлопці, перодягнені за козу, цигана, діда-жебрак, Маланку, лікаря тощо. Козу робили з хутра, причіплювали роги, а під хутром був парубок, який і танцював увесь час і виконував потрібні церемонії. Ці парубки заходили до хати, жартували, просили «дарів». Коли господарі згодні, тоді вони вводили козу. Усі маскарадники жартували, співали, звеселяли дотепами дім. Головна мета звичаю ходити з козою полягає в тому, щоб напроорочити добрий урожай піснею «Де коза ходить, там жито родить...» Віджартувавши, брали «дари» та йшли до другої хати.

В 1926 р. постав у Львові «Вертеп наших днів», виведений на зразок давніх наших вертепів. Цей вертеп був дотепним критиком передвоєнної Галичини і нашої загально-української політики, і мав великий успіх у Львові і в цілій Галичині, а навіть побував у США і в Канаді.

Звичай ходити з вертепом під час Різдва ще існує в Україні, як свідчить одна особа, яка відвідала Україну в 1957 р. «...Не треба писати, які труднощі мають хлопці й дівчата підготворюючи й переводячи вертеп... Не помагає та не лякає хлопців, що оцінка з поведінки буде обнижена, не лякає їх, що комсомольські провідники чи вчителі ловлять їх і пробують розпізнати їх досконало схарактеризовані обличчя...» Із цих слів, і з подій, які відбулися й відбуваються в Україні у цих часах, можемо припускати, що молодь ще донині старається зберегти цю стару нашу традицію, а навіть достосовує до сучасної дійсності, осміваючи комсомольських провідників.

Щоб відродити цю гарну традицію серед нашої молоді, юнацтво може включити підготовку вертепу до передріздвяних обрядів. Поодинокі курені можуть улаштовувати «Вертеп наших днів» для юнацтва і запрошеної молоді. Один гурток може збудувати вертеп, другий підготує пояснення вертепу і традиційну програму, третій підготує «Живий вертеп» у формі веселої сучасної сценки; ще інші навчатимуться старих колядок, і вже є програма на такий «Вертеп»!

Ст. пл. Галя Бродовиц

На весело — про поважне!

КЛОПОТИ «ЮНАКА»

Зажурився «Юнак» і думу думає...

Ні готівки, ні на конті вже грошей немає.

Чим друкарню заплатити?..

А за що папір купити?.. Ні, так не знає.

Ще і пошта наша мила — просто дере шкіру!
Клопотів малих і більших так понад міру.

Якби так юнацтво миле
Передплату заплатило,
Якби мене всі читали

Та й про пресфонд пам'ятали,
— Було б краще отак —
Міркує собі «Юнак».

І й в пригоді міг би стати —

Таку маю думку,

Якби мене та й післати в щирім подарунку,

Годі, може, я з біди й лютої негоди

Вплив би на тихі зорі і на чисті води...

Не вірите? — Попробуйте...

Олі, Христі і Юркові

Мене подаруйте!

Оксана сиділа у пластовій домівці і втягла в себе так знайомий гамір голосів, що навипередки розповідали якусь шкільну пригоду. За великим вікном бив останніми листками вітер і спливали рівні струмочки дощу.

Поглянула на годинник — ще десять хвилин, і вона зможе закінчити зайняття; юначки вже і так розгукані й більше говорять, як працюють над цими прикрасами.

Цікаве — чи Андрій чекає? Обіцяв, що прийде під домівку після викладів. Але в нього ніколи не знати. Властиво чи вона взагалі знає багато про нього? Але, либонь, ця замкненість у собі, ця настороженість до всіх були і причиною, що Оксана ним зацікавилася.

Вона ніколи не любила хлопців, у яких все немов «на долоні», несконплікована вдача і простенькі зацікавлення. Вони спонукували її до кепкування та іронії. Андрій був зовсім інший. Таж це вона «зачіпила» його цього незабутнього для неї дня, коли протискалася до таблиці оголошень. Стояв поруч неї, «типичний американець», у синіх «джінсах», і вона просто не вірила своїм вухам, як кинув Ромкові кризь зуби: «Сервус».

— «Ти справді українець?» — вихопилося Оксані, і щоб затерти наївність цього питання, розпочала гарячкову розмову про все і ніщо. А може не лише тому старалася Оксана аналізувати себе в думках, пригадуючи цю першу зустріч, може боїться навіть перед собою признатися, що це була в неї т. зв. «любов від першого погляду»?

Дощ і вітер шуміли за вікнами домівки, і Оксана уявляла собі трішки згорблену від дощу постать Андрія із піднесеним коміром невідступної синьої вітрівки, як стоїть біля крамниці і споглядає ніби байдуже на вхід до Пластового Дому. Ні, сюди він ніколи не хоче увійти, хоча не раз просила. «Я не хочу входити у твій світ, а ти не входи у мій» — була його категорична відмова. Так ніби можна увійти у нього — думала Оксана, — кожне слово про його особисте життя треба витягати силою, а то часто діставати лише на всі запитання мовчанку. Бо як таке можливе; ніхто із її знайомих не знав Андрія раніше, ніхто не знає його родини, чому з'явився на торонтонському університеті, чому не хоче брати участі в їх студентському житті, чому його не цікавить Пласт...

***

— Подруго, чи я вже можу йти додому? Мама чекає з авто, а там такий дощ — Леся стояла перед Оксаною і її личко був один великий знак запитання.

— «Боже Ти мій — як можна так задуматися» — картала себе Оксана — «чи я вже справді аж так закохана, що забуваю, що довкруги діється?»

— Розуміється, дівчата, ідемо додому. Може Лесина мама когось підвезе? Тільки побирайте свої речі.

Юначки метушилися і незабаром «Скоб! Скоб! Скоб!» доходило як відгомін до Оксани. Вона повільно збиралася, щоб вийти останньою. Чи соромно було перед юначками, що хтось чекає? А може його нема? Ще кілька слів із подругою Тонею про різдвяний ярмарок, погляд у дзеркальце, і Оксана збігає вниз стрімкими сходами.

Авта вилискують на мокрому їздику, а вітер не дозволяє відчинити парасольки і підриває поли плаща.

— «Пожди, я тобі поможу» — Андрій струшує як пес дощову воду із мокрого волосся і немов нарком дотикає устами Оксаниного чола. Ось вони йдуть по «Б'юрі» і Оксана розповідає про професорів, про іспит, «своїх» юначок, про пляни на «базар» і Різдво. Але в цьому місці Андрій перериває потік її слів і втягає до принагідної кафетерії:

— «Ходімо на каву, трохи просушуся, сьогодні не день на проходи».

Оксана вриває своє оповідання і думає, чи це випадок, чи зумисне Андрій знову перервав, як вона говорила про свята?

— А що в тебе? — питає.

— Нічого. От день як кожний інший.

— Як це дивно, що в тебе ніколи нічого не діється. А може це лишень тобі здається? — заціпливо розпочинає Оксана, хоча їй не до сварки. Їй тільки жаль, що він не хоче себе «відкрити», що їх любов така неповна через ці мовчанки.

— Знаєш, я часом застановляюся, чи ти мене любиш... — говорить тихо насипаючи цукру до гарячої кави.

— Ну, і скажи, мала, що це має спільного з любов'ю, що я сьогодні нічого не пережив? — кепкує Андрій.

— Коби це сьогодні, але так завжди. Ти лише слухаєш, але ніколи не розповідаєш про себе. Чи я знаю, що ти робиш? Ось літом — зник на цілі два місяці, обіцяв приїхати на ЮМІЗ і не був, листи приходили з печатками з цілої Канади... може ти торгував маріхуаною, або Бог-зна чим?

Андрій усміхається через стіл, як до вередливої дитини, і від цього усміху Оксану огортає дивне тепло, як від того поцілунку на вулиці. Їхні руки зустрічаються посередині між двома чашками, і Андрій закриває долоню Оксани, як сполохану пташку.

**

— Я дзвонила до домівки, але подруга Тоня сказала, що ти вже пішла — вітає мама Оксану: «Ходи, вечере чекає в печі. Певне не їла?»

— Ні, ми були з Андрієм лише на каві — відразу вияснює Оксана, щоб мама не розпитувала, де подівалась стільки часу після сходу. Мама мовчить, але коли сідають до традиційної чашки чаю в кухні, вона як звичайно одверто приступає до справи:

— Слухай, доню, — свята за порогом. Що ти думаєш робити зі своїм Андрієм? Ходиш уже майже рік із хлопцем — а ніколи його не запросиш до нас. Він певне їде на вакації, але після першого буде тут. На наш Свят-

Вечір його не запросимо, бо якось дивно, ми ж його не знаємо, але хай прийде в перший день свят після церкви. Доки будеш його укривати? Ще подумаємо, що щось із ним не в порядку... — закінчує жартівливо, але Оксана добре відчувала нотки журби у маминій «промові».

**

Дні минали швидко, повні зайняття, іспитів, науки колядок і передсвяткової метушні в домівці. Оксана зустрічалась із Андрієм щоденно — але розмову про свята відсувала як звичайно кожну неприємну справу — хоча знала, що це неминуче. І знала, що Андрій напевно відповість як не терпить того, що «випадає», а питання про родину та їзду на свята збуде мовчанкою.

**

Був соняшний, морозний ранок і перший легкий сніг прикрасив уночі вулиці Торонта. Андрій задзвонив, чи має вона охоту піти до Гайпарку, і Оксана, наклавши чорні окуляри, щоб заховати нервозність, вирішила, що прийшов час на «поважну розмову».

Коли ж ішли порожньою стежинкою, вона, набравши повні груди свіжого повітря, виговорила одним духом усе, що мала на серці: що так далі бути не може, що її не може бути байдуже його життя, що вона має досить цих недоговорень і таємниць, що хоче познайомити його зі своїми батьками, але й хоче знати про його родину, що хоче бути як інші, хоча він на «інших» ніколи не оглядається — а закінчила типовим «або — або».

Андрій мовчки слухав, а коли скінчила, іронічно усміхнувся: — Значить, маю вибирати? А мені здавалося, що і ти мусиш вибрати. Або приймаєш мене таким, як я є, або... Отже, подумай, а до цього часу, па...

**

Наступні два тижні були для Оксани, як кошмар. Вона ходила, робила, що до неї належало немов у сні. Андрій мовчав. Викладів не було, тож і не було нагоди до принагідної зустрічі. На його квартирі телефон не відзивався. Певне Білл — співмешканець виїхав на вакації, а Андрій не підіймав слухавки. Оксана робила собі викиди, що як звичайно багатого, заотверто сказала. Уночі виплакувала в подушку свій жаль, щоб не журити батьків, але вони і без цього знали, що щось не так.

А тут довкруги стільки радості, сміху. Ярмарок коша прегарно вдався, в домівці колядують на всі голоси, усе святочно прибрано, у святочних настроях. Як можна у цьому часі носити в серці гнів і жаль???

***

В навечір'я Свят-Вечора Оксана без звичайного піднесеного настрою приготувляла в кімнаті свої дарунки для найближчих. Може для заглушення своїх сумних думок пустила так голосно плити з колядками, що мама मुсіла добре стукати в двері:

— Оксано, телефон до тебе — Андрій.

Миттю була при телефоні: «Андрію?» — ні то запит, ні то ствердження неймовірного. На дротах запала важка мовчанка і нагло майже рівночасно з обидвох сторін тихе, повне зворушення: «Не гнівайся». Те, що сказали це саме, як чемні діти, переламало льоди.

— Можу побачити тебе завтра?

— Завтра Свят-Вечір, ти знаєш Андрію. Але може після збірки в Станиці — десь о 11-тій.

— Добре — але на тому самому місці де ми розійшлися останньо.

***

Ще добре не пролунало «Бог Предвічний» Оксана, побажавши всім з ясною усмішкою «Веселих Свят», накинула козушок на однострій і рушила до парку. Бігла стежиною просто в одверті рамена Андрія, що міцно пригнув її до себе.

— Христос Родився! — привітала.

— Знаю, але ще не час, щойно ранок, щойно увечері можна так вітати.

— Забув, що на Україні зійшла вже перша зірка? Свят-Вечір... А ось це для тебе,

бо не знаю хто сьогодні увечері поділиться з тобою — Оксана витягнула з кишені однострою загорнений в бібулку кусок просфори і простягнула його на долоні Андрієві.

Чи Оксані здавалось — чи очі Андрія дивно заблищали? Вона як звичайно, щоб закрити зворушення, швидко заговорила: — А тут дарунок, шалик на шию, який я сплела на викладах. Бачиш, яка з мене пильна студентка?

Андрій перервав: — Я не маю для тебе ніякого дарунку, бо я в це не вірю, але замість того хочу тобі щось сказати...

***

Уже було добре зполудня, як Андрій закінчив свою розповідь. Вона пливла як вода, що перервала греблю — нервозно, перескакуючи слова, не закінчуючи речень: про життя на ньюйоркському «давнтавні», про маму, що поза ним не бачила світу, про вимогливого батька, що вірив у дисципліну. Про дурну пригоду на таборі і розчарування у пластовій справедливості, про щоденні конфлікти дома за волосся, одяг, науку. Про вплив товаришів у школі і палкі світоглядні дискусії з батьком на тему війни у В'єтнамі. І вкінці про останню найбільше драматичну розмову, у якій батько говорив про «мусиш», про «патріотичний обов'язок», а Андрій переконував, що не багато допоможе Україні, як загине у В'єтнамі. Отже, стануло «або-або» і Андрій, уже не чекаючи навіть на вислід військової лютерії, — спакував валізку і пішов із хати...

— І досьогодні не дав знаку життя? — тихо запитала Оксана. — Чи знаєш, що вони там переживають? Скільки сліз мама виплакала? Таж мені ці два тижні видавалися вічністю...

— Тихо — не докоряй, — я знаю, я своє пекло також перейшов — Андрій замовк.

— Андрію, я мушу іти до хати. Таж це Свят-Вечір. Прийдеш завтра до нас?

— Прийду. Але чи можна так з порожніми руками?

Нагло Андрій пристанув шукаючи по кишенях, витягнув жменю дрібняків і схопив Оксану за руку. — Ходи хутко, зараз буду мати для тебе різдвяний подарунок.

Він майже біг і Оксана ледве встигала тримати йому кроку. Андрій затримався біля малої крамнички і, не пускаючи її руки, повів

до будки з телефоном. Оксана бачила як накрутив неznане довге число і, після розмови з телефоністкою, укинув цілий ряд грошин. В будці залягала тиша і можна було чути гудок телефону — один, другий, третій раз. Наприкінці хтось підняв слухавку. Андрій пустив руку Оксани й, поглянувши просто в її очі, поспитав тихим теплим голосом: — Мамо? Я хочу побажати вам з Різдвом і сказати, що я...

Оксана замкнула ніжно за собою двері телефонічної будки, а на її усміхненому обличчі беззвучно спливали два рівні струмочки сліз.

ОКА

ЩО ЧИТАТИ?

“ХВАЛЮ ІЛЮЗІЮ” — це збірка поезій Марти Тарнавської, що вийшла на весні 1972 р. у Видавництві Об'єднання Українських Письменників “Слово” в Нью-Йорку.

У збірці вибрані вірші під літературною редакцією Богдана Нижанківського, які були друковані переважно у пресі та літературних збірниках в роках 1946-1970, а деякі і на сторінках пластової преси. Марта Тарнавська — пластунка, тепер пл. сенйор, активний член куреня УПС-ок “Чортополохи”, яка підтримує пластову молодь у її літературних спробах та у пізнаванні української літератури (вона була однією із організаторок уже добре відомої пластової бібліотеки у Філадельфії). Тому з виїмковою радістю ми — пластунки вітаємо появу цієї збірки поезій нашої подруги, що вийшла в такій чепурній формі та в мистецькому оформленні мистця Якова Гніздовського, і бажаємо авторці дальших успіхів у світі поезії.

“ЛИПНЕВА ОТРУТА” — збірка новель, нарисів та ліричних етюдів Василя Софронова Левицького, видана Видавництвом “Нового Шляху” в Канаді 1972 р. у мистецькій обгортці мистця Святослава Гординського.

У збірці вибрані твори Василя Софронова Левицького із його давніших збірок та і найновіші речі, що були досі друковані лише в пресі. На кінці книжки знаходимо також афоризми, які автор називає “Міні-мислі”, у яких можна найкраще пізнати тонкий гумор В. Софронова Левицького. Цей гумор пробивається в цілій збірці, хоча вона і навіяна сантимен-

том і тугою за батьківщиною. “Липнева отрута” читається легко та приємно, а вступна стаття Юрія Клинового дає повну й цікаву аналізу творчості автора-новеліста та його життя.

О. К.

ЗАМІСТЬ ВЛАШТУВАННЯ ТРАДИЦІЙНОГО РІЗДВЯНОГО ПРИЙОМУ В НАШОМУ ДОМІ СКЛАДАЄМО 200 АМ. ДОЛ. НА ПЛАСТОВИЙ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД З ПРИЗНАЧЕННЯМ ЇХ НА ФОНД “ЮНАКА”.

СКОБ!

Пл. сен. Микола і Ольга Кузьмовичі
Бабилен, 19 грудня 1972 р.

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ:

Високоповажана Редакціє!

Звертаюсь до Вас з проханням виправити в наступному числі “Юнака” помилку, яка заіснувала в “Юнаку” ч. 11/1972 р., ст. 24. У Хроніці під заголовком “Під шатрами на Батурині” замість “Ми побудували чудову браму і кухню” повинно бути: “Юнаки побудували чудову браму і кухню”.

Дуже прошу це виправити. Скоб! Пл. прих. Ліда Солтис, 8-ий Кур. УПУ-ок ім. кн. Романової, Мон-треаль.

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КОНКУРС МОЛОДИХ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Другий з черги літературно-мистецький конкурс для пластової молоді у Філядельфії відбувся 4-го листопада 1972 р. Організатором цього конкурсу була бібліотека "Пласт-Рідна Школа" під проводом Куреня УПС-ок і УСП-ок "Чортополохи".

Після успішного літературного конкурсу у 1971 році цим разом доповнено його ще конкурсом образотворчого мистецтва. Комітет, у складі п. Людмили Чайківської та подруг пл. сен. Слави Білас і пл. сен. Віри Пак, працював уже довгий час над підготовкою та заохочував молодь до широкої участі. Праця Комітету увінчалася успіхом і знайшла велике зацікавлення. До конкурсу зголосилося 34 особи. Разом було 29 літературних праць та 30 образотворчих.

За найкращі твори були роздані грошові нагороди, що їх спонзорували: Т-во Українських Лікарів, Т-во Українських Інженерів, Українська Шадниця, Спортове Тво "Тризуб", Кредитівка "Самопоміч", Книгарня "Оріон", Фірма авт "Форд Меркурі" та Пластовий Курінь УПС "Чортополохи".

До журі для літературних праць запрошено: пл. сен. Оксану Генгало, письменницю пл. сен. Уляну Любович та письменника-гумориста Івана Керницького. До мистецького журі увійшли мистці: Проф. Петро Мегик, п. Наталія Стефанів, п. Софія Лада. Перед відчитанням протоколів журі ствердило, що творчість, надіслана до журі цього року, була на високому рівні і членам його було тяжко розподілити нагороди.

Вислід літературного конкурсу:

1-ша нагорода — Олена Бачинська за нарис "Я його не обвинувачую".

2-га нагорода — Наталка Турченко за творчість п. н. "Різдвяна ніч" та "Мій сон — мое життя".

3-тя нагорода — Леся Тришупенко за гумореску "Скарги перемученої сестрички".

4-га нагорода — Роман Гриців за сатиру п. н. "Репортаж ЮМПЗ".

5-та нагорода — Катруся Оранська за вірші: "Іскра" і "Сонечко", Люся Прасіцька за вірші: "Своя" і "Пригоди олівця", Ольга Михалюк — за репортаж "Виведення емблеми на ЮМПЗ", Мотря Бойко за нарис "На Вовчий Троп".

Вислід конкурсу образотворчого мистецтва:

1-ша нагорода — Стефан Кузьма за картину "Слово о Полку Ігореві".

2-га нагорода — Наталка Пак за образ "Тече вода край города".

3-тя нагорода — Софія Білинська за "Портрет жінки".

4-та нагорода — Христя Головач за образ "Качечка впливає" і Таня Німилович за малюнок "Хатина".

Окремо був нагороджений Ярема Скіра за різьбу "Фігура".

Закінчення Конкурсів та проголошення вислуду відбулося в залі Пластової Домівки у Філядельфії при участі численного громадянства. Вечір відкрила пл. сен. Марта Тарнавська, голова бібліотеки. Опісля коротке слово виголосила п. Людмила Чайківська, одночасно представляючи журі. Пл. сен. Оксана Генгало та проф. Петро Мегик інформували присутніх про твори та успіх конкурсу. Кульмінаційною точкою було саме читання нагороджених та відзначених творів. Читали їх автори.

Конкурс закінчився словом письменниці пл. сен. Уляни Любович та співом гуртка УПЮ-ок "Чорнобривці" під проводом пл. сен. Віри Пак.

Пл. скоб Олег Іван Прасіцький

ЛЯРИСА КРУПА

Був гарячий пізно-весняний день, як виступили по свої нагороди переможці Свята Весни 1972 р. Між ними — ніжна постать курінної 22-го Куреня ім. Н. Кобринської в Трентоні, — Ляриса Крупи, першуна у бігу на 100 ярдів і скоку в далечінь.

Здавалося б — нічого надзвичайного, — ось ще одна юначка, що здобула дві медалі за свою спортову завзятість і вмілість. Але дивлячись на неї, як стояла на "струнко" перед провідниками свята, ми думали про те, що рівно за тиждень вона стоятиме знову перед численними цікавими очами глядачів — але вже не в однострої, а у святковій суконці на своєму дипломному піаністичному концерті.

Треба бути справді завзятою і щирою пластуною, щоб стати до змагань і добувати для свого малого куреня перші місця, не думаючи про вже близький день найважливішого музичного виступу і про всі небезпеки для піаністичних рук при спорті та табірництві.

Так, однак, є в усі роки Лярисиного уявлення — і хоча, як сама каже, часом музика і Пласт дуже собі перешкоджають, — Ляриса завжди уміє і хоче погодити такі різні свої заняття.

Можливо, що пластування для неї є самозрозумілою справою, бо вона виростає у пластовій родині, в якій атмосфера пластування настає не лише з нагоди перебування на сходах у домівці чи на таборі, але через цілий підхід до життя її батьків — відомих активних пластунів-сеньйорів.

Покликання до музики Ляриса відчувала від раннього дитинства, і вже маючи 5 років, почала правильне навчання гри на фортепіані у проф. А. Рудницького. Грання завжди було для неї не мукою, а приємністю, і коли мама за недбалість у науці замикала на ключ фортепіан — Ляриса дуже відчувала його брак.

Талант Ляриса розвивався з кожним роком і вона вже молодію юначкою брала участь як солістка на численних концертах, святах, у музичних конкурсах та здобула музичну стипендію у "Вілла Вікторія Академії", де кінчає середню школу.

Проте, завершенням її дотеперішньої музичної праці під проводом відомого у нашій громаді педагога і піаністки проф. Дарії Каранович, був саме дипломний речиталь у червні ц. р. Своєю зрілою, але повною чуття, грою Ляриса здобула серця слухачів і високі оцінки і "талант великого потенціалу".

Отож саме через цей потенціал перед Лярисою стоїть відкритим широке майбутнє — але вона підходить до нього, як і до всього в житті, справді по-пластовому і каже, що всі її музичні пляни та мрії залежать від того, — скільки праці вона вкличе в удосконалення своєї гри та... скільки буде мати щастя.

Цього щастя бажаємо Лярисі однаково і в її піаністичній кар'єрі — і в її дальшому наполегливому пластуванні.

О. К.

УСПІХИ НАШИХ СПІВРОБІТНИКІВ

Усі ми, що зв'язані з "Юнаком" працею чи сантимоном, із цікавістю слідкуємо за долею наших молодих співробітників, а зокрема за їх дальшим письменницьким розвитком.

Розуміється, із великою радістю вітаємо кожний їх дальший крок у цьому напрямі, кожний успіх чи признание і кожну публікацію їхніх творів у інших журналах, хоча це, звичайно, сполучене із "зрадою" "Юнака". Це, однак, природне явище, і хоч як нам жалко — мусимо із тим погодитись.

Так привітали ми відхід у "велику" літературу Катрусі Горбач і Романа Бабовала, що після вдалого дебюту з віршами в одному з найкращих наших літературно-мистецьких

журналів "Сучасність", випустили вже друком свої окремі збірки поезій і... зовсім забули про "Юнака".

Крім цього слідкуємо у пресі за дальшим поетичним розвитком нашого давнішого співробітника Любомира Госейка з Європи, який писав до "Юнака", будучи ще в Малій Семинарії в Римі. Тепер він студіює у Бельгії і мав уже свої успішні авторські вечори в різних українських скупченнях в Європі та випустив окремими виданнями 2 збірки своїх віршів.

А ось в останньому 1972 році знову можемо занотувати успішні дебюти на сторінках "Сучасности" цілого ряду наших молодих поеток-пластунк, що містили свої твори або і ще друкують у нашому журналі. Це були

Вірляна Ткач, Христя Коленська, Ірка Макарик, а останньо член нашої редколегії Уляна Близнак.

Те, що їхні вірші поміщені у такому поважному й високоякісному журналі — доказ, що вони перейшли вже час звичайного віршування і вступають у небезпечну та вимогливу поезію.

Радіємо щиро з їхнього першого успіху на цій нелегкій дорозі і бажаємо дальшого поступу вперед. Треба нам надіятися, що всі вони ще бодай якийсь час залишаться також нашими співробітниками, а насамперед активними пластунками.

О. К.

СЛІПИЙ ІЗ 14-ТОЇ ВУЛИЦІ

Юрко вийшов з підземки прямо в юрбу людей. Сьогодні йому треба було йти саме 14-ю вулицею. А не був він уже на ній дуже давно. Звичайно скручував у спокійніші бічні вулиці. Бо 14-та вулиця — це одна з тих, де скупчились малі і департментові крамниці з одягом, забавками, радіо-апаратами... А ще тепер — у передріздвяну пору — тут страшний натовп. Люди ходять від крамниці до крамниці, навантажені величезними торбами повними чудово опакowanych, з червоними стрічками та із смерековими гілками, закупів. По боках вулиць торгують на розставних столиках менші торговці. З голосників несуться колядки... Крик, гамір... шум...

Минулого тижня Юрко дав "Лисам" таке завдання: півгодини перед сходами (сьогоднішніми) підуть на 14-ту вулицю і кожний з них опише все, що є на виставовому вікні призначеної йому крамниці. Завдання мало на меті знайти українські назви на велику кількість різних забавок, частин одягу і т. п. А це не так легко.

Юрко побачив перед одною крамницею Левка, а перед іншою Андрійка, які пильно записували у зшитку, і упевнившись, що хлопці про завдання не забули, пішов 14-ю у бік домівки.

Мимоволі згадалось, як ще малим ходив сюди у святковий час із мамою. І тоді, як і тепер, звичайно падав сніг, звучали колядки. А вистави крамниць! Вистоявав при кожній з них, а очі розбігались — таке все було гарне:

і авта з підйомами, і вояки з гарматами, і гелікоптери, і електричні потяги. Найбільше розглядав пожежні авта, а вони були такі різнородні... Здається нічого не змінилось. А от і сліпець стоїть на своєму місці і грає на акордеоні. Збоку коробка з олівцями і металева пушка на гроші. Як добре пригадує собі його Юрко, хоч це вже й біля 10 років. Мама завжди давала Юркові гроші і він боязко підходив і кидав їх у пушку. Цей сліпець був

добре вбраний, високий, худий і не відрізнявся від звичайних людей, тільки мав темні окуляри і завжди був дуже сумний. Інших сліпців чи калік, які на вулицях просили грошей, Юрко тоді боявся і відвертався з острахом, коли проходив біля них... А цього не боявся. На підстільці біля сліпого завжди лежав пес і мудrimi очима дивився на перехожих. А де ж він тепер? Пса не було. Юрко підійшов, кинув у пушку гроші і спитав:

— А що сталося із вашим псом?

— Він був уже дуже старий. Одного дня заснув і вже не пробудився.

— Якже ви даєте собі раду без нього?

— Дуже тяжко. Збираю гроші, щоб якнайшвидше купити собі пса-проводиря. Та це вже не буде те саме. Та й грошей дуже багато вони тепер коштують. Їх особливо тренують, бо вони такі важливі для нас — сліпих.

“Лиси”, на диво Юрка, багато записали по-українському. А незнані слова стали вишукувати в словарі. Бож хто з них міг знати, що “тап” — це дзига, або що “мінк” — це норка...

А опісля обговорювали новацьку костюмову забаву, що мала незабаром відбутися. Бо “Лисам” цього року припав обов’язок зайнятися прикрашенням залі, гардеробою та музикою. Найгірше то завжди виходило з тією музикою. Звичайно мали патефон і плити. Але тоді завжди ставалися різні пригоди: музика грає, а “метелики” ще не танцюють, або — “мухомори” ще крутяться, а плита вже замовкла.

— А якби так найняти якогось музиканта, наприклад, з акордіоном? — піддав думку Юрко.

— Це напевно дуже дорого коштуватиме, не вистачить грошей.

— А я пошукаю, може й не так дорого.

***

До залі приходили все нові “рибки”, “морські зірки”, “моряки”... Новацтво любить свої костюмівки. “Лиси” прибрали залю, як дно моря — висять водорости, хитається шувар... Бо тема костюмівки “У морського царя”.

Найбільше нервується Юрко. Він щоразу підходить до акордіоніста, що стоїть у куті біля сцени і запевняє його, що все буде добре.

— Я ніколи не грав на забавах...

— Не бійтесь. Я вам буду все казати. Таж на пробі все йшло добре.

І на забаві пішло все добре. Діти гарно бавились, а на кінець лишилися ще тільки братчики, сестрички та “Лиси”, і сліпий акордіоніст заграє ще тільки їм до танцю. А тоді пані Любинська підійшла і просила Юрка, щоб допоміг їй заангажувати цього музиканта на дитячу Ялинку у Світлиці. Юрко підійшов до нього з панею Любинською і запропонував грати на ще одній подібній імпрезі. Коли обое вже запевнили його, як тільки можна було, що все було дуже добре, він погодився. Для певности пані Любинська виплатила йому завдаток.

І от на забаві у Світличці біля сліпого музиканта вже лежав на підстільці величезний пес і підозріло, а може перелякано, дивився на дітей.

Л. Ю.

Дорогі Подруги і Друзі! Вам, напевне, доводилося часто чути, що культура людини великою мірою віддзеркалюється у мові, якою вона говорить. Культура мови — широке поняття. Вона полягає в тому, щоб знати багато слів тієї мови, якою говоримо, щоб правильно будувати речення, відміняти слова, правильно вимовляти їх та вживати добрі наголоси. Віримо, що Ви, Подруги і Друзі, хочете боротися із хибами у своїй українській мові. Тому із січнем цього року будемо подавати в “Юнаку” зразки гарної і правильної української мови, радитимемо як визбутися “сміття” з неї.

Сьогодні зупинімося над відмінюванням прізвищ: Сокіл, Кравець, Тугай, Гуща, Павлів,

Макогін, Новицький, Негрич та інші.

Запам’ятайте! Прізвища відмінюються так, як звичайні іменники. Жіночі прізвища не відмінюються зовсім: Кажемо: “Ми були на концерті сестер Байко”. “Прийшов лист від Віри і Наді Федоренко” (не Федоренків!, але треба сказати: “Ми були в гостині у панства Федоренків”).

Правильно відміняти прізвища: Павлів, Лесів, Лучків — “передайте листа Павлову”, Лесеву, Лучкову, а не Павліву, Лесіву, Лучківу.

Прізвища на -енко треба наголошувати на передостанньому складі: Грінченко, Лисенко, Петренко, хоч є й відхилення: Ващенко, Тищенко та ін.

Молоде перо

»Я ЙОГО НЕ ОБВИНУВАЧУЮ!«

Бадьорий настрій був у мене цього вечора. Багато людей — різні типи... задимлено і гамірно... Десь поблизу грає музика — хтось приспівує млявим голосом...

Чути цокання чарок, — хтось — комусь — десь — бажає щастя, здоров'я, многих літ.

А там-там, поміж музикою і чарками, зібралась шановна громада... пізнати тільки єхилені голови, деякі лисі — більшість посивілі — завзято грають у карти.

А ми всі, здається, серед них, а може далі, може окремо, — а може дуже далеко... не знаю... Не звертаючи уваги на ніщо — бож ми молодь, ми юність — перед нами життя і далекі мандри...

Ніщо нас не обходить — усе забуте — у кожного усмішка — у кожного мрії...

Враз крізь гамір забави доходить до мене шепіт: "Дивіться — він звідтам. Він від НИХ..."

Я здивовано оглянулася, але не розпізнаючи нікого в задимленім довкіллі, звернулася до друзів з нетерплячим поглядом та гострим запитанням "Хто він? і де?"

Вони мені вказали стрункого молодого чоловіка з бистрим поглядом і здержливими рухами. Він уважно приглядався нам усім, нервово обертаючи недокуреного папіроса у правій руці. Мовчки прислухувався до розмов.

Він мене глибоко зацікавив і я зі справжнім захопленням спостерігала його кожний рух — вимушену усмішку та зимний погляд.

Мій молодий розсміяний гурт перестав мене в тій хвилині приманювати, а мою увагу зосередив той "звідтам".

Мені захотілося, по простому сказавши, побалакати — я мала сотні питань — хотіла знати: "Чому? Чому?" і ще раз "Чому?"

Довго боролася із собою — чи випадає? — чи не випадає? — чи можна, — чи ні? та зважилась — "до відважних світ належить", тож із самопевною, привітною усмішкою підійшла до нього та представилася: "Називаюся Уляна", він збентежився, а в його очах я побачила страх.

Але за хвилину вернувся до самоопанування, і відразу штучна усмішка та загадково стривожений погляд.

— Ах, цілую ручку, називаюся Олесь — сказав, наче хотів переконати мене.

— Вітаю вас між нами — і відразу натискалося мені повно питань. Я хотіла засипати його ними — хто? коли? де? як? — і чому? чому? ще раз — чому?

Та враз музика почала грати, і разючий голос співав чужу пісню. Розмова продовжувалася, але не клеїлась — був брак щирости.

Пісня скінчилася і я відійшла...

Він не відповів на жодні мої питання. А мої питання були прості, несконфліковані — усе, що я хотіла знати, було чому? — чому? і ще раз — чому?

Його єдина відповідь була також несконфлікована: "Не можу — я тут тільки на місяць".

Здається, у тій відповіді він відкрив мені очі — не тільки на свою особисту трагедію, але й на сучасну трагедію цілого мого народу!

Пл. розв. Уляна Бачинська, Філядельфія

(Допис нагороджений першим місцем на Літературно-Мистецькому Конкурсі Бібліотеки Пласту і Рідної Школи у Філядельфії).

МОЯ ЯЛИНКА

*Нестерпно в цей везір великий гекаю,
Коли ж то та перша зіронька засяє,
Біжу до своєї ялинки в цю мить,
Щоб світло гим швидше на ній засвітить.*

*Свіжа й пахуга красуня зелена,
І пишно убрана немов королева,
Так як я, здається, нестерпно гекала,
Щоб та перша зірка на небі засяла.*

*Ялинка зелена, дідух у кутозку,
Сіно під обрусом і рідна кутя.
Нова радість стала, в цей Везір Великий,
Україну рідну в наш дім принесла.*

**Пл. уг. Люба Комар, Гурток «Берізка»
16-тий Курінь УПЮ-ок, ім. Ц. Паліїв,
Торонто**

Помста

Уже сонце заходило за гору, коли Петро з Андрієм поверталися з футбольних змагань. Вони обидва були втомлені, а їхній одяг був у плямах бруду. Вночі падав дощ, і грище було мокре, грати було тяжко: не раз довелося простягнутися пляцком на землі. Проте, вони любили грати в футбол. Майже щодня, прийшовши зі школи до гуртожитку, вони хутко передягалися і хоч на півгодини бігли на спортовий майдан пограти. Щосуботи відбувалися футбольні вправи, і вони завжди з нетерпінням чекали тих щасливих хвилин. Ідучи зі школи, вони все радились, як би покращати техніку гри, не робити помилок, щоб виграти наступне змагання, що відбудеться незабаром між їхньою та католицькою школами.

Та цього тижня не було в них розмов про футбол. Уже три дні, завжди балакучий Петро мовчав: сердився за кожну дрібницю. А пізніше одного дня він вибухнув:

— Не розумію, навіщо управитель гуртожитку запрошує дівчат до нашої школи, коли потім забороняє нам зустрічатися з ними?

Андрій, подумавши, байдуже відповів:

— Краще хоч раз на три місяці зустрітися з дівчатами, коли їх запрошує управитель, інакше не мали б нагоди взагалі їх бачити. Я думаю, що й вони радо приходять, бо так само, як і ми, нудяться у дівочій школі.

Минулої суботи Марійка, разом з іншими дівчатами, грала у нашій школі в гокей. Після гри хлопці пригощали їх чаєм та солодощами. І від того дня у них тільки й розмови були про Марійку. Андрієві сподобалась та чорнява синьоока дівчина. Але Петро теж не відходив від неї. Розмовляв, сміявся, наливав чай, пригощав солодощами і знову жартував. Така дивна поведінка гнівила Андрія, викликала ревності, і він лишив їх. Відтоді Петро дуже змінився: якимось посумнів і збайдужів навіть до футболу. Ідучи зі школи, він більше мовчав або коротко відповідав Андрієві на його запитання.

Петро, зрештою, вірив своєму приятелеві Андрієві, що той не зрадить, і одного разу, коли ще дужче розгнівався на управителя, сказав:

— І що мені робити, я домовився з Марійкою, що підемо в суботу до кіна, так управитель не хоче дати мені вихідного дня? Чи, може, він щось підозріває?

І Марійка щодня була в них на язиці.

Андрієві теж не байдужою була вона. Він також щодня про неї думав, але в розмові не признавався, лише таїв злобу. Уже не раз вони й посварилися за неї. Тому Андрій, радіючи невдачею Петра, хитро відповів:

— Нічого, в суботу пограємо в шахи.

— Що? Таж Марійка чекати буде!

— Почекає та й піде, зрозуміє, що ти не міг прийти.

Після такої розмови Петро затихав, але чути було, як він важко зідхав. Андрієві ж було теж образливо й прикро за Марійку і за те, що він, Петро, його приятель, хоче лишити його цієї суботи самого, а біжить до дівчини, з якою ледве познайомився.

Була вже субота. Андрій був роздратований: їхня футбольна дружина програла, і йому здавалося, що причиною була та синьоока дівчина Марійка. Тому Петро так нещасливо прогавив не одного м'яча.

А Петро, ідучи з Андрієм навпростець до гуртожитку, журився не тим, що програли, а як вирватися на побачення:

— Ось уже сонце заходить, хутко вечір, а я не знаю, що мені робити, як мені вирватися в кіно?

Андрій мовчав, але його це ще більше драгувало. Дійшовши до гуртожитку, вони помили руки в бочці з водою, що стояла майже під вікном Петрової кімнати. Городник тією водою щодня поливає свої незабудьки.

Заходячи до кімнати, Андрій раптом повеселішав:

— Знаєш, Петре, можеш іти в кіно. По вечері одягнешся й вилізеши у вікно. Ніхто не побачить, — умовляв Андрій, — а я вікно зачиню й буду вчитися у твоїй кімнаті. Отже, буде світитися, і управитель нічого не підозріватиме. А коли б прийшов, то скажу, що ти саме вийшов на хвилю з кімнати. Тільки уважай: об одинадцятій годині, щоб був дома, бо тоді управитель може заглянути, чи спимо.

Від радості Петро аж обняв приятеля. Після вечері обидва хлопці швидко зникли з їдальні. Поки Петро передягався, Андрій вибіг і ближче підсунув бочку з водою під Петрове вікно. А повернувшись, дивився, чи добре одяг лежить на Петрові, чи причесане волосся. За хвилю Петро був готовий. Вони згасили світло, відчинили вікно. Андрій подав Петрові руку, щоб той зручніше плигнув з вікна у темряву. Петро, перекинувши на той бік

обидві ноги, стрибнув униз. І в цей час звідти долинув плюскіт води, а слідом за цим вигук переляку:

— Андрію! Андрію! Подай руку, бо я впав у бочку!

— У яку бочку?

— Та ту, що мили руки...

Андрій перехилився через вікно, щоб рятувати друга. Було так темно, що ніхто не міг побачити Андрієвого обличчя.

Пл. юнак Ігор Якубович, 13 років

Студ. 1-го курсу Школи Українознавства
в Нобл Парку, біля Мелборну, Австралія.

«Р О З П' Я Т А»

(Вірш написаний після повороту з України.)

*Матір-Україна на хресті розп'ята,
Молода, як квітка — лиш вже квітка зів'яла,
Колись сильна — тепер бліда, неміжна
й змарніла.*

*Село горить — ніхто не дбає,
Круки: лях, москаль і румун,
Ще й гех на добру міру,
Літаюги зекають,
Щоб молода Україна сконала,
Щоб вигризти до решти тіло,
Щоб нічого не осталось.*

*Двоє дітожок під хрестом
Стоять та плазуть:
«Чому, гому ж вас, матір
На хресті розп'яли?»
І що ж невинна матір
Має їм сказати?*

*А де ж решта дітожок?
Розійшлись, розбрились;
Прокляли Матір-Україну
За гіркую долю.*

*Тільки двоє осталось
Двоє при вмираюгій,
Катованій матері.
І що ж невинна Україна
Мала їм сказати?*

*Чи зрозуміли б вони,
Що душа не вмирає,
Що дух України
Буде вічно жити!
Та що вороги, ні зрадники —
Цього невислі змінити.*

«Бранка» із гуртка самітниць УПЮ
«Далекі обрії»

ДЛЯ ФІЛАТЕЛІСТІВ

МАРКИ 50-ЛІТТЯ ПЛАСТУ НА ЗАКАРПАТТІ

Пласт відзначував в 1971/72 рр. два ювілеї: 60-річчя Пласту і 50-річчя Пласту на Закарпатті. З нагоди 60-річчя та Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі видано серію марок у п'ятьох барвах «Курені УПС і УСП».

Пластове Філателістичне Бюро при Головній Пластовій Булаві також видало марки з нагоди «50-річчя Пласту на Закарпатті».

Марки проектував Нью-Йоркський мистець — пластун сеньйор Орест Слупчинський.

Мистецько їх оформив і друкував проф. Зенон Елійв (Рочестер). Марки друковані в аркушах величиною 10 x 6 1/4 інча. У кожному аркуші є по 24 марки, розміром 1 1/4 x 1 інча. Марки зображують модерним стилем символи Пласту, Закарпаття і 50-тирічний ювілей.

У правому горішньому куті — займаючи 1/2 марки — знаходиться герб Закарпаття, а в лівому — Пластовий Герб. Під Гербом є дата «1921». Крізь ширину марки білими буквами на темному тлі слова: «П'ятдесятліття Пласту в Карпатській Україні». Долішня частина марки з лівого боку має номінал «10» і слова «Пластова Пошта», а з правої — дату «1971».

Марки друковані офсетом темною сіро-зеленою барвою, зубковані й незубковані. Перфорації — дірками 16 на інч.

Референт Пошти і Філателістики ЮМПЗ, при допомозі Організаційної Комісії, видав пропам'ятні нотесики (у 8-ох барвах) і «кічейнс» (на ключі — в 4-ох барвах) із золотою відзнакою ЮМПЗ; золоті ручки з гранатовою відзнакою ЮМПЗ у 3-ох кольорах. (Всі пропам'ятні матеріали можна набути у пластовій крамниці «Молоде Життя» у Нью-Йорку).

Марки «50-річчя Пласту на Закарпатті» і «Курені УПС і УСП» (1.50 дол. аркуш зубкований, а 2.00 дол. — аркуш незубкований) можна набути у голови ПФБ. Ареса:

George I. Pawliczko, 217 St. Stanislaus St.
Rochester, N. Y. 14621, USA

Ст. пл. скоб Юрій Ігор Павлічко
Референт Пошти і Філателістики ЮМПЗ

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

ЯК СВЯТКУЄТЕ РІЗДВО В АРГЕНТИНІ?

Пл. уч. Оріся Тауридська, 14 років, Гурток "Білі лілеї", Кур. УПЮ-ок ім. Лесі Українки в Аргентині.

На Різдво їдемо до української Катебри, яка віддалена від нашої хати 35 кіломет-

рів. Там вислухуємо співану Службу Божу. Опісля бажаємо всім веселих свят. На обіді в нас є багато гостей, бо ми всі любимо на Різдво гостити приятелів і знайомих. Без гостей на Різдво було б сумно і нудно.

Пл. уч. Нестор Кропельницький, 16 років, член гуртка "Кажани", Курінь УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника в Аргентині.

У руках моїх святочна картка. Вона прийшла з далекої

Ютики (США). Приглядаюсь до неї: зимовий краєвид, колядники в кожухах... Читаю: "З Різдвом Христовим і Новим Роком..."

Сніг, як повірити, що десь паде сніг, коли тут 30°C. Під моїм вікном цвітуть квіти, а в Україні на вікнах квіти малює мороз. Але Різдво і тут, і там. І тут під гарячим небом Аргентини, і там на півночі, і скрізь, де живуть українці, — буде калач на білозастеленому столі, кутя, борщ та другі святвечірні страви.

Різдво — "Ночебуена" — різні назви й різні святочні звичаї. Аргентинці святкують Святвечір гамірно й весело. Напікають багато різних родів м'яса, тобто роблять "асадо", розкладають столи під "голим небом" та веселяться. Крім м'яса обов'язково мусить бути "пан дульсе" (солодкий хліб). Тому, що є дуже гаряче, холодні питви (без алкоголю), а також холодне вино займають почесне місце на кожному столі. Після вечері так дорослі, як і діти — вистрілюють так звані "куетес" чи запа-

люють бенгальські вогні. Цей гамір протягається далеко поза північ. Наші сусіди дивуються, що ми так "тихо" святкуємо. Бож на те й є "Ночебуена", щоб веселитись. Але є й дещо спільного між нами і ними — це ялинка. Тут найчастіше вбирають ялинку, яка росте в горі. Я також прикрашував свою ялинку в горі так довго, аж поки вона не виросла на велику ялицю. Ті великі ялинки моргають до мене своїми світлами із сусідських горі: "Феліз Навідад" (Щасливого Різдва!). Вони щасливі, бо після свят і надалі залишаться в горі і до них прийде Різдво.

Аргентинці не ходять з колядою. Ми, пластуни-юнаки ходимо колядувати до наших земляків. Скрізь нас радо приймають і в кожній хаті жде нас холодна "кока-коля". Дохід із коляди переважно є призначений на наше таборуння.

Не знаю чи краще колядувати на морозі, чи так як у нас — серед гарячого літа, але признаюся, що тужу за тим незнаним, тихим Білим Різдвом.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошинка

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

ПЛАСТУНАМ НА ВУХО

ГОВОРИТЬ РОЗБАНИЧ

Дорогий Розбаничу!

Кажуть мені, що Тебе із “Нового Сокола” переселили аж до Редакції “Юнака” — тож, не можу з Тобою стрінутися. Напиши мені кілька слів поради про функцію “ескорта” на балю дебютанток — побоююся, що мене будуть просити цього року.

Юнак “3-тя Проба”

Дорогий Юначе!

Дівочий голосочок на телефоні: “Чи Ти будеш моїм ескортом на балю дебютанток?”
Що робити?

З досвіду не дуже то давніх молодечих літ — пораджу Тобі.

Перш за все — подякуй! Можеш чутиш гордим, що Тебе вибрала. Не відмовляй! Хіба, що маєш важливі перешкоди або як вже інша дебютантка Тебе швидше запросила. Відмов або прийми запрошення відразу. Варта піти — дебютантські балі можуть бути приємні і з них є гарні спомини.

Такого телефону можеш сподіватися від 2-3 місяців до 2-3 тижнів перед балем, спеціально як Мамці і “Союз Українок” попадають в розпук з браку ескортів.

До чого Тебе зобов’язує прийняте запрошення — це дуже мало! Батьки дебютантки платять за Твій вступ на балі і за бенкет (якщо такий є). Ти мусиш собі замовити смокінг (таксідо) найкраще — чорний, але смокінг і сорочка можуть бути також кольорові. Попроси когось, що знає, щоб Тобі показав, як вбирати смокінг з усіма додатками. Секрет до ношення смокінгу? Щоб Ти чувся в нім вигідно — замовляй некрохмалену сорочку.

Мусиш поїхати зі своєю партнеркою на пробу тиждень перед “дебю” — як вам незадалеко. Також Ти повинен поїхати по дебютантку у вечір балю (хібащо батьки її привезуть або Ти не маєш права їзди авто).

Правдоподібно, Ти не пізнаєш своєї партнерки — дивно, як довга біла сукня та інакша фризюра може змінити дівчатко.

Дебют переважно відбувається в бальовій залі знаного готелю. Сам церемоніал починається біля 9:00 чи 10:00. Бенкет, якщо є, відбувається перед презентацією, ескорти їдять вечерю, а дебютантки голодують.

Церемоніал різниться від балю до балю, але переважно Ти упроваджуєш дебютантку на залю. Її представляють, та й про Тебе скажуть пару теплих слів. Дають їй корсаж або букетик, припинають стрічку, а Тобі “бутонарь” (квітку). Не думай, що Тебе обминуть всевічні фотографі. Зроблять із 100 знімок, і аж тоді приходить офіційний фотограф.

Після першого її вальса з батьком, Ти мусиш затанцювати зі своєю дебютанткою. Найкраще, повправляй з нею кілька разів перед балем (частіше, якщо б вона Тобі сподобалась). Опісля, Ти повинен бавитися з нею більшу частину вечора. Зачасто, бідна дебютантка (або ескорт, якщо має дуже популярну партнерку) висиджує цілий вечір, підпираючи стіну. Ти повинен знати валець, танго, польку, ча-ча та модерний “фрі стайл”. Придалася б і коломийка — яку часто танцюють опівночі. Якщо знаєш інших ескортів, змовтеся, щоб обтанцювати всіх дебютанток, хіба, що хтось має дівчину — “стеді”. Не забудь про свою маму та маму дебютантки. То конечно, щоб просити “мамці” до танцю, і з того не вмирається!

Загально — Ти повинен добре виглядати, чутиш вигідно в смокінгу, не жувати гуми, і не пити готелеві чи домашні коктейлі — раджу “Кока-Колю” або “джинджер-ейл”. Пам’ятай про поведінку — є досить “пань Язичинських”, які чекають на Твої похибки.

Можеш чутиш покривджений — бо вся увага (як і на весіллі) є спрямована на дівчину — але не журися — до 12:00 про вас майже всі забудуть. Після балю часто є прийняття по домах дебютанток.

Завжди є добре запросити дівчину перед балем до кіна чи театру, щоб ви краще пізналися. Також після балю — подякуй, а на другий день зателефонуй і запитайся як вона чується. Хто знає, може щось із того буде — с вже подружжя, які пізналися на “дебю”. Але не хочу Тебе страшити.

Підкреслюю, що дебют Тебе до нічого не зобов’язує. Наприклад, є деякі хлопці, що ідуть як “ескорти” 4 чи 5 років підряд.

Пізніше в році маєш т. зв. “Джуньйор пром” чи “Сінйор бал”. Не пропускай нагоди піти на ті шкільні заваби — є тільки одна

до них нагода і так як по дебюті чудові споми-
ни. Найкраще було б зриванжуватися і за-
просити на ці балі ту дівчину, яка просила
Тебе на дебютантський бал. Треба дівчину
просити місяць, два наперед, купити квиток,
випозичити "смокінг", якщо треба, замовити

квіти до барви її сукні, і взяти її на вечерю
(добре мати мале прийняття вдома). Поза міс-
том? — Дівчина платить дорогу, а Ти за все
інше, так само якщо Ти приїжджаєш на
"ескорта".

Розбанич

УВАГА! УВАГА! ЮНАЧКИ І ЮНАКИ

Є НАГОДА КОЖНІЙ І КОЖНОМУ ВИЯВИТИ СВОЇ ЗДІБНОСТІ

Головна Пластова Булава проголосила:

КОНКУРСИ: "МОЛОДОГО ПЕРА" (вірші, проза, есеї)
"ЮНОГО ПЕНЗЛЯ" (обладинка на платівку з
пластовими піснями, пластові усмішки в
образках)

ГУРТОВОГО СПІВУ (пластові та довільні пісні)
СВОЄЧАСНОЇ ВПЛАТИ ПЕРЕДПЛАТ "ЮНАКА"
та оригінальні формою і добрі вислідом збірки
пожертв на пресфонд у самостійних гуртках і ку-
ренях УПЮ.

Мета конкурсів: покращати вигляд і зміст "Юнака", пожва-
вити актуальність "Юнака" у виховній діяльно-
сті, його популяризація.

Реченець: Реакція на обіжники ГПБулави на проголошення
конкурсів досі була дуже слаба. Реченець про-
довжено до 30 квітня 1973 року.

НАГОРОДИ: 3 міжкrajові та 3 krajові.

Міжкrajові нагороди: 1-ша — Енциклопедія Українознавства
НТШ

2-га — повне видання творів Лесі Українки

3-тя — оплата табору "Лісова Школа" чи "Школа
Булавних".

Krajові нагороди проголосять окремі krajни.

Матеріали надсилати до Редакції "Юнака", зазначаючи на ко-
верті — рід конкурсу.

Докладніші інформації подадуть місцеві проводи:
зв'язкові, кошові.

Комісія

У СМІХНИСЯ!

— Катрусю, що ти робиш? — спитала мати.

— Листа пишу, — відповіла Галя.

— Кому ж і як ти пишеш? Ти ж писати ще
не вмієш...

— Нічого... А я пишу тому, хто не вміє ще
читати.

***

Ігор, граючись іграшками з татом, гордо за-
являв:

— Я незабаром виросту, стану татом.

— Так, а я стану дідусям, — відповідає
батько.

— А чиї тоді іграшки будуть?

***

ТЕХНІЧНИЙ СЛОВНИК

Від редакції: Здається, нізого не приходить так тяжко нашим гитагам та дописувагам, як знаходити відповідні, правильні українські слова та їх вживати, коли мова про фахові вислови чи то у шкільних предметах, чи у спорті, чи навіть у таборванні. Доступні словники далеко не повні, особливо для всіх нових понять, що постають із щораз далшим розвоєм техніки. Тому ми з великою радістю привітали переведення в життя задуму нашого молодого спів-

робітника Марка Горбаза, що склав короткий словник понять із фізики, подаючи кожний вислів у трьох мовах.

Із сізнем 1973 року позинаємо його друкувати на сторінках «Юнака», і сподіваємося, що він стане не один раз у пригоді нашим гитагам. А другові Маркові — авторові словнижка та його батькам, відомим мовознавцям і перекладачам д-рові Олексі та Анні Галі Горбаз, які допомогли йому своїми фаховими вказівками — особлива подяка від редакції «Юнака».

А

аберація
автотрансформатор
азот
амперометр
антена
атом електрики
атомне ядро
ахроматична сочка

aberration
autotransformer
nitrogen
amperemeter, ammeter
aerial, antenna
electronic charge
nucleus of atom
achromatic lens

Aberration, Abweichung
Spartransformator
Stickstoff
Amperemeter
Antenne
Elementarladung
Atomkern
korrigierte Linse

Б

багатокаскадне підсилення
біляче колесо
короткозімкнений ротор
бінокль,
(далековид, льорнетка)
бльок

many stage amplification

terrestrial telescope,
spyglass
pulley

mehrstufige Verstaerkung
Kurzschlussanker
Fernglas, Feldstecher
Flaschenzug

В

важіль (підойма)
взаємодія
взаємодіяти

level
to influence
(to attract or to repel)

Hebel
Wechselwirkung
aufeinander, einwirken
(anziehen oder abstossen)
Sender

випромінювач

transmitter,
transmitting device
rectifier

Gleichrichter
Gewicht (stein)
Hochfrequenz (HF)
Abschnitt
Fliehkraftregler
Zentrifugalkraft

випрямлювач

висок
висока частота
відрізок

weight
high-frequency
segment, section
governor, centrifugal
force-regulator
centrifugal force
perpetuum mobile

perpetuum mobile
vertikale (horizontale)
Komponente
Wassertoff
Wasserstrahlpumpe
Saugpumpe
Akkumulator

відцентровий регулятор
відцентрова сила

y - (x -) component

вічний двигун

вертикальна (горизонтальна) складова

водень

hydrogen

водострумний насос

всисний насос

suction-pump

вторинний елемент, акумулятор

battery, accumulator

Спортові змагання на ЮМПЗ

Однією з головних точок зацікавлення пластового юнацтва на ЮМПЗ був спорт. Уже саме число зголошених змагунів і змагунок 526 із 47 юнацьких куренів США і Канади указує на ентузіазм юнацтва до спортових конкуренцій. У часі трьох днів, призначених на спортову програму, майже всі учасники

ЮМПЗ були на спортовому майдані — одні змагалися, інші приглядалися змаганням. Хоча не всі із належним приготуванням і тренінгом, але завжди дотримуючись правил "чесної гри" та своєї пластової постави, юнацтво завзято змагалося в бігах, стрибках, метях, плаванні та відбиванці.

На закінчення всіх спортових конкуренцій відбулася імпозантна дефіляда всіх змагунів та урочисте вручення нагород і чаш переможцям. Цілу спортову програму ЮМПЗ провів зразково Загін "Червона Калина" при допомозі куреня УСП-ок "Верховинки" та куреня УСП-ок "Чорноморські Хвилі".

ТЕХНІЧНІ ВИСЛІДИ ІЗ ЗМАГАНЬ

в бігу, стрибках у височінь, довжин, кидання кулею, плаванню

ВИСЛІДИ ЗМАГАНЬ

Загальне точкування

Юнаки:

1-ше місце 41-ий Курінь УПЮ в Дітройті — 35 точок.

2-ге місце 31-ий Курінь УПЮ в Пассейку і 9-тий Курінь УПЮ в Торонті — 25 точок.

3-тє місце 3-тій Курінь УПЮ в Торонті — 16 точок.

Юначки:

1-ше місце 38-ий Курінь УПЮ-ок в Пассейку — 29 точок.

2-ге місце 14-ий Курінь УПЮ-ок в Ст. Кетерінс — 26 точок.

3-тє місце 10-ий Курінь УПЮ-ок в Дітройт — 22 точки.

Відбиванка

Юнаки:

1-ше місце 25-тий Курінь УПЮ в Чікаго.

2-ге місце 5-тий Курінь УПЮ в Чікаго і 31-ий Курінь УПЮ в Пассейк.

Юначки:

1-ше місце 6-тий Курінь УПЮ-ок в Чікаго.

2-ге місце 28-ий Курінь УПЮ-ок в Клівленді.

3-тє місце 4-тий Курінь УПЮ-ок в Торонті.

Біг

60 ярдів, молодші юначки:

1. У. Плавюк (14 Кур. Кан.)	8.1
2. М. Бояр (38 Кур.)	8.4
3. М. Дутка (10 Кур.)	8.5

60 ярдів, молодші юнаки:

1. В. Мрозовський (31 Кур.)	7.1
2. М. Ковальчук (31 Кур.)	7.5
3. Б. Гошовський (21 Кур.)	7.6

100 ярдів, старші юначки:

1. А. Семенен (10 Кур.)	13.1
2. Л. Крупа (22 Кур.)	13.3
3. О. Сидоряк (30 Кур.)	14.2

100 ярдів, старші юнаки:

1. Я. Маринюк (41 Кур.)	10.8
2. М. Янішевський (3 К., Кан.)	11.2
3. М. Мороз (Сам. Гур., Кан.)	11.3

Біг навпростець, молодші юначки:

1. О. Пилипенко (12 Кур.)	3.13.1
2. Г. Мазяр (14 Кур., Кан.)	3.16.5
3. Д. Мацюк (42 Кур.)	3.17.3

Біг навпростець, молодші юнаки:

1. П. Дигдало (41 Кур.)	2.30.1
2. П. Ковч (17 Кур.)	2.30.3
3. О. Антонішин (9 Кур.)	2.33.2

Біг навпростець, старші юначки:

1. А. Харчук (36 Кур.)	3.29.9
2. Б. Войко (8 Кур., Кан.)	3.33
3. Р. Когутяк (8 Кур., Кан.)	3.38.5

Біг навпростець, старші юнаки:

1. Я. Шморгун (43 Кур.)	3.33.5
2. Р. Шевчук (9 Кур.)	3.45.4
3. М. Янішевський (3 Кур.)	3.52.6

Стрибок у височінь, молодші юначки:

1. Н. Босняк (20 Кур.)	4' 1 1/2"
2. М. Татала (Ластівки)	4' 2"
3. Л. Серафін (10 Кур.)	4' 1 1/2"

Стрибок у височінь, молодші юнаки:

1. З. Мисаковець (15 Кур., Кан.)	4' 9 1/2"
2. М. Бандера (29 Кур.)	4' 9"
3. О. Антонішин (9 Кур.)	4' 7"

Стрибок у височінь, старші юначки:

1. А. Семенен (10 Кур.)	4' 6 1/2"
2. Г. Кіземчук (12 Кур., Кан.)	4' 6"
3. У. Ольшанівська (44 Кур.)	4' 5 1/2"

Стрибок у височінь, старші юнаки:

1. А. Мацко (11 Кур., Кан.)	5' 6"
2. М. Копистянський (3 Кур., Кан.)	5' 5"
3. В. Тербенець (9 Кур., Кан.)	5' 4"

Стрибок у довжин, молодші юначки:

1. У. Плавюк (14 Кур., Кан.)	14' 5"
1. П. Дигдало (41 Кур.)	16' 3/4"
2. М. Бояр (38 Кур.)	12' 7 1/2"
3. У. Білинська (6 Кур.)	12' 5 1/2"
Стрибок у довжин, молодші юнаки:	
1. П. Дигдало (41 Кур.)	16' 3/4"

2. В. Морозовський
(31 Кур.) 15' 11"
3. В. Мочерняк (9 Кур.) 15' 7 1/2"

Стрибок у довжину, старші юначки:

1. Д. Бакалець (38 Кур.) 12' 11"
2. Л. Шиптур
(4 Кур., Кан.) 12' 10 3/4"
3. В. Войко (8 Кур., Кан.) 12' 7 3/4"

Стрибок у довжину, старші юнаки:

1. Я. Маринюк (41 Кур.) 18' 4"
2. Р. Мороз
(Сам. Гурток, Кан.) 17' 5 1/2"
3. Р. Декайло (3 Кур.) 16' 4 1/2"

Куля, молодші юначки:

1. С. Гижка
(10 Кур., Кан.) 24' 9 1/2"
2. К. Долішня
(14 Кур., Кан.) 23' 1 1/2"
3. Р. Грабарчук (38 Кур.) 21' 3"

Куля, молодші юнаки:

1. Ю. Микитенко
(Сам. Гурток) 38' 11 1/2"
2. Ю. Турчин (9 Кур.) 37' 4 1/2"
3. М. Мицьо (39 Кур.) 37' 4"

Куля, старші юначки:

1. Р. Салдан
(12 Кур., Кан.) 31' 9 1/2"
2. О. Паславська
(44 Кур.) 25' 3"
3. Л. Коломицька
(8 Кур., Кан.) 24' 3 1/2"

Куля, старші юнаки:

1. Я. Маринюк (41 Кур.) 43' 2 1/2"
2. Я. Кохан (3 Кур.) 41' 7"
3. І. Чичула (25 Кур.) 38' 5 1/2"

**Плавання 50 ярдів,
(стиль довільний)**

Молодші юначки:

1. К. Долішня (14 Кур., Кан.) 36.5
2. Н. Кічула (14 Кур., Кан.) 36.6
3. О. Петришин (4 Кур.) 37.7

Молодші юнаки:

1. О. Цюлко (27 Кур.) 30.06
2. Р. Кутний (31 Кур.) 31.5
3. Ю. Турчин (9 Кур.) 32.4

Старші юначки:

1. О. Почтар (38 Кур.) 31.5
2. А. Семенген (10 Кур.) 33.8
3. У. Ольшанівська (44 Кур.) 41.8

Старші юнаки:

1. М. Обаль (9 Кур., Кан.) 28.3
2. Я. Шморгун (43 Кур.) 29.5
3. Я. Жгута (17 Кур.) 31.7

І. С.

ВИСЛІДИ ЗМАГІВ НА ЮМПЗ

ТАБІР ЮНАЧОК

ПОНІРКА:

1. місце: — 4. Курінь ім. Лесі Українки, Торонто.
2. місце: — 10. Курінь ом. Ольги Кобилянської, Дітройт.
3. місце: — 38. Курінь ім. Марусі Тарасенко, Пассейк.

ТАБОРУВАННЯ:

1. місце: — 44. Курінь ім. Оксани Джиджори, Ньюарк.
2. місце: — 4. Курінь ім. Лесі Українки, Торонто.
3. місце: — 4. Курінь ім. Ольги Васараб, Філадельфія.

КУХОВАРЕННЯ:

1. місце: — 10. Курінь ім. Ольги Кобилянської, Дітройт.
2. місце: — 14. Курінь ім. Олени Теліги, Філадельфія.
3. місце: — 20. Курінь ім. Марти Ворецької, Ньюарк і 2. Курінь ім. княгині Ольги, Вінніпег.

ТЕРЕНОВА ГРА:

1. місце: — 30. Курінь ім. Софії Галечко, Нью-Йорк
2. місце: — 19. Курінь ім. Олени Пчілки, Нью-Йорк
3. місце: — 50. Курінь ім. Оксани Лятуринської, Вашингтон.

ПЛАСТОВА ПОСТАВА

1. місце: — 50. Курінь ім. Оксани Лятуринської, Вашингтон.
2. місце: — 14. Курінь ім. Ольги Кобилянської, Ст. Кетерінс і 4. Курінь ім. Ольги Басараб, Філадельфія.
3. місце: — 2. Курінь ім. княгині Ольги, Вінніпег, 6. Курінь ім. Марка Вовчка, Чикаго і 48. Курінь ім. Марії Заньковецької, Лос Анджелес.

ТАБІР ЮНАКІВ

ПООДИНОКІ КОНКУРЕНЦІ

3 ПРАКТ. ПЛАСТУВАННЯ І ПЛ. УМІЛОСТЕЙ:

1. місце: — 11. Курінь ім. С. Левицького, Торонто.
2. місце: — 35. Курінь ім. Г. Орлика, Йонкерс.
3. місце: — 7. Курінь ім. Свят. Завойовника, Вінніпег.
4. місце: — 31. Курінь ім. гетьм. І. Виговського в Пассейку.
5. місце: — Підг. Курінь в Джерзі Сіті.
6. — 5. Курінь ім. геньмана Сагайдачного, Ньюарк.

ТЕРЕНОВА ГРА:

1. місце: — 29. Курінь, Бостон
2. — місце: — 1. Курінь ім. Федя Черника, Філадельфія.
3. місце: — 31. Курінь ім. гетьм. І. Виговського, Пассейк.
4. місце: — 35. Курінь ім. Гр. Орлика, Йонкерс.
5. місце: — Самост. Гурток, Сиракузи.

ПЛАСТОВА ПОСТАВА:

1. місце: — 7. Курінь ім. Святосл. Завойовника, Вінніпег.
2. місце: — 35. Курінь ім. Г. Орлика, Йонкерс.
3. місце: — 11. Курінь ім. С. Левицького, Торонто.

Виставка юнацької творчості (125 експонатів)

1. місце: 4. Курінь УПЮ-ок, Філадельфія, Сам. Гурток УПЮ-ок "Ластівка", Нью Брансвик, 20. Курінь УПЮ-ок, Ньюарк, 22. Курінь УПЮ-ок, Трентон, 5. Курінь УПЮ-ів, Торонто.
2. місце: 4. Курінь УПЮ-ок, Філадельфія, Самост. Гурток УПЮ-ок "Ластівка", Нью Брансвик, 36. Курінь УПЮ-ок, Чикаго, 44. Курінь УПЮ-ок, Ньюарк.

3. місце: 35 Курінь УПЮ-ок, Йонкерс, 9. Курінь УПЮ-ів, Нью-Йорк, 44. Курінь УПЮ-ок, Ньюарк, 22. Курінь УПЮ-ок, Трентон, Самост. Гурток "Маки" (УПЮ-ок), Кергонксон.

Народний одяг

1. місце: 14. Курінь УПЮ-ок ім. Олени Теліги, Філадельфія, 28-ий Курінь юначок, Клівленд, 10-ий Курінь юначок, Дітройт.

2. місце: 6-ий Курінь юначок, Чикаго, 50-ий Курінь юначок, Вашингтон, 40-ий Курінь юначок, Вофало, 22-ий Курінь юначок, Трентон.

3. місце: 2-ий Курінь юначок, Нью-Йорк, 38-ий Курінь юначок, Пассейк.

Відзначення за автентичність одягів:

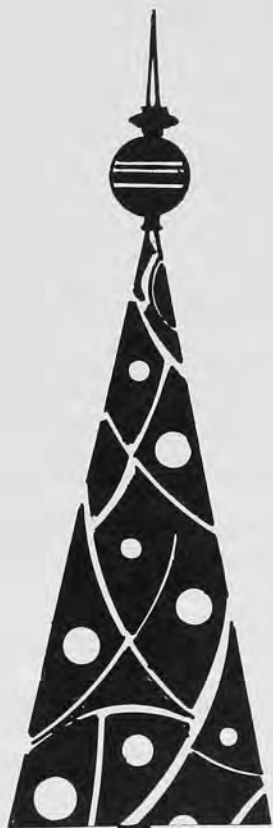
34-ий Курінь юначок — Сиракузи
20-ий Курінь юначок — Ньюарк
44-ий Курінь юначок — Ньюарк
Самітниця з Вінгемтону.

Історичні одяги:

1. місце: 4-ий Курінь юначок, Філадельфія.
2. місце: 20-ий Курінь юначок, Ньюарк, 22-ий Курінь юначок, Трентон, 10-ий Курінь юначок, Дітройт.

РІЗДВЯНА ЗАГАДКА

(Подав вуйко Влодко)

Доземо вписати в підставку ялинки 21 слів, складених з п'ятьох букв за поданими внизу значеннями. Середущий — третій "товстий" рядок, коли читати зліва направо, дасть бажану розв'язку — слова відомої нашої колядки. Назвіть цю колядку!

1. Військова вправа
2. Степова трава
3. Має кожна птаха
4. Вітер
5. Святочна імпреза в таборі
6. Іспит в юнацтві
7. Спаситель
8. Рід азбуки
9. Не лізь у воду — не знаючи .....
10. Необхідне в господарстві
11. Майдан для спортових зайнять
12. Біблійне ім'я
13. Має кожна ріка
14. "Рукав бобровий умочу в ріці ..."
15. Член проводу в таборі
16. Був ним Кирило Кожом'яка
17. Столиця європейської країни
18. Пластовий ступінь
19. Має кожна хата
20. Ступінь в українському війську
21. Жіноче ім'я.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евсю в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/79/-98

Відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.
* Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки * содові води
* морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
* шкільне і канц. приладдя * українські і чужомовні часописи.
«Веселка» є улюбленим місцем зустрічів нашої молоді!

Українські Громадяни!

З Різдвом Христовим оживають наші традиції, відновляються згадки про минуле, посилюється туга за Рідним Краєм, за рідними і приятелями, які в ньому вік свій коротають. У різдвяний час глибше відчуваємо нашу одність і зв'язок з нашим українським народом і краєм.

Тут, на канадській землі, далеку Україну заступає нам наша Українська Громада і її національні установи, які працюють для її визволення. Тому пильно зберігаймо їх, станьмо їх членами разом з нашими дітьми і внуками та спільно змагаймося за більшу повагу української, заморської спільноти та за кращу долю України.

Для її добра й для добра нашої Української Громади в Канаді й США, 78 років існує і працює наша найстарша й найбільша установа поза межами Укра-

їни: Український Народний Союз. Він об'єднав майже сто тисяч українських родин у вільному світі та дбає про їх добробут і забезпечення у випадку нещастя та старости. Двері його широко відкриті для українських земляків з усіх земель і з усіх церков та організацій. Об'єднаймося усі в Українському Народному Союзі! Забезпечимо в ньому себе, наших дітей та внуків. Запевнімо їм якнайкращу освіту і якнайуспішніше життя. І запевнімо дальший, повний розвиток нашої української громади. Не забуваймо, що тільки у великій громаді наша велика майбутність.

З близьким Різдвом Український Народний Союз вітає усіх своїх членів, нечленів і майбутніх членів та бажає їм і їхнім родинам Веселих Свят і Щасливого Нового Року!

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Екзекутива і Канадська Репрезентація

Почесна гостя Равту
Н. ГАЛИНА ДУДИК
Міс Аргентина.

НАЙБІЛЬША ІМПРЕЗА КАРНАВАЛУ РАВТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ І РАДІО 1973

У „КЕНЕДІЕН РУМ”
РОЯЛ ЙОРК ГОТЕЛЬ
Торонто

ВИГРАШІ ДЛЯ УЧАСНИКІВ РАВТУ:

2 квитки Ер Кенада до Європи; картини мистців Мирона Левицького, Івана Бельського і Марії Стиранки.

10-го ЛЮТОГО 1973 — ПОЧАТОК У 8-й ГОД. ВЕЧ.

ВСІ КВИТКИ НОМЕРОВАНІ

Квитки вже можна набувати в українських книгарнях „Арка”, „Арка Захід”, „Плай” і „Бібльос”, або в Управі Спілки Українських Журналістів Канади, надсилаючи чек на відповідну суму (140 BATHURST ST., TORONTO 133, ONT).

Вступ \$10.00, для молоді і студентів \$5.00.

Це оголошення спонзорує ENAR Real Estate Ltd.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД «ЮНАКА»

що вплинули до 15 грудня 1972 р.

США:

пл. сен. д-р Іларій Домбчевський, Янг'таун	\$10.00
пл. сен. Анісія Вересюк, Ветерсфілд	6.50
ст. пл. Христя Шипилява, Девітт	6.00
пл. юн. Марта Городиська, Чикаго	6.00
Із збірки, яку перевела пл. юн. Леся Ганас між пластунками і пластунами 6-ої кл. "Рідної Школи" у Філадельфії	5.00
ст. пл. Іван і Степан Гусяки, Бруклін	2.50
пл. юн. Ліда і Христя Кусяки, Парма	2.50
пл. юн. Ліда і Люба Андрусишині, Ріго Парк	2.50
пл. юн. Ольга Генза, Нью-Йорк	2.50
пл. юн. Юрій Богацький, Ньюарк	2.50
пл. юн. Катря Жизномірська, Весталь	2.50
пл. юн. Ігор Терлецький, Арлінгтон	2.50
Валентина Вацяк, Нью-Йорк	2.00
пл. юн. Петро Михайлів, Вудсайд	2.00
пл. юн. Павло Чарський, Нью-Йорк	2.00
пл. сен. Дарія Якубович, Парма	2.00
пл. юн. Ігор Пеняк, Чикаго	1.50
ст. пл. Оленка Паславська, Ньюарк	1.50
пл. юн. Тарас Борковський, Йонкерс	1.00
пл. юн. Нестор Шутка, Гантінгтон Вудс	1.00
пл. юн. Михайло Федун, Шардон	1.00
пл. юн. Ірина і Богдан Максимюки, Такома Парк	1.00
пл. юн. Зор'яна Ткач, Мейпелвуд	1.00
пл. юн. Мирослава Шевців, Трентон	1.00
пл. юн. Юрій Герега, Сан Дієго	1.00
ст. пл. Ольга Коваль, Йонкерс	0.75
ст. пл. Аня і Орест Гаврилюки, Сілвер Спрінг	0.75
пл. юн. Юрій і Рома Юркевич, Мейпелвуд	0.50
пл. юн. Люба Держко, Аддісон	0.50
пл. юн. Рената Сось, Чіверлі	0.50

КАНАДА:

● Члени ОП УПСеньйорів, Вінніпег, замість
квітів на могилу бл. п. Семена Денеки, батька
їхніх друзів інж. Євгена і пл. сен. Зиновії Денеги
з Вінніпегу 10.00

● пл. сен. Петро Мигалюк, Вінніпег, замість квітів на могилу бл. п. Семена Денеки, батька своїх друзів інж. Євгена і пл. сен. Зиновії Денеки з Вінніпегу	10.00
д-р Т. Снігурович, Вінніпег	6.00
Дмитро Штундер, Торонто	5.00
пл. юн. Роман, Маруся і Оксана Гоголі, Торонто	3.00
Юрій Тарнавський, Торонто	2.50
Юрій Заяць, Торонто	2.50
Зенон і Андрій Березовські, Торонто	2.50
пл. юн. Марко Пашковський, Торонто	1.00
ст. пл. Орест Козак, Торонто	1.00
ст. пл. Ігор Ворачок, Торонто	1.00
ст. пл. Віра Маланчій, Торонто	1.00
пл. юн. Мар'яна Кобзан, Ст. Кетерінс	1.00
Разом у цьому списку	\$118.50

● Усім жертводавцям складасмо на цьому місці
нашу щирю подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака".
Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжити
наше видавниче діло.

● Усіх тих, що в цьому році ще не склали своїх
датків на пресфонд "Юнака", прохасмо зробити це як
найшвидше.

● Ще сьогодні вишліть свій даток на пресфонд
"Юнака"!

ХТО ЧЕРГОВИЙ?

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК, ПОМІЩЕНИХ У "ЮНАКУ" Ч. 12/1972

1. На світлинах ніщо інше як харчі:
2. Порозкидані склади на стінках шести-
стінників, коли їх упорядкувати, творять:
верхні стінки: "Ой, упали сніги", а склади з
долішніх стінок: "білі на Поділлі".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя;
Допомога окаліцілим і немічним членам; Стипендії і сти-
пендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах;
Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознав-
ства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англій-
ській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих
секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного ор-
ганізатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу:
490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 266-1775
або до Головної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave.,
Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністеві вклади без права виписувати чеки
- Термінові вклади (більші суми) на 2 і більше років

5 $\frac{1}{2}$ %

6 $\frac{1}{2}$ %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності у кредитовій кооперативі **»БУДУЧНІСТЬ«**

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всякі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
  - кораблем
  - поїздом
  - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 75 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів уміlostей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!